

Program rozvoja obce Šarišské Jastrabie 2017-2024

Názov:	<i>Program rozvoja obce Šarišské Jastrabie 2017 - 2024</i>
Územné vymedzenie :	<i>Prešovský kraj</i>
Územný plán obce schválený:	<i>nie</i>
Dátum schválenia PHSR:	<i>2017</i>
Dátum platnosti:	<i>2017 do 2024</i>
Verzia	<i>1.0</i>
Publikovaný verejne:	<i>2017</i>

Vedenie pracovného tímu: PaedDr. Ľubomír Rešetár

Spracovali a zostavili:

Autori

OBSAH

Úvod

Časť A – Analytická časť

Časť A.I Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia

Časť A.II Zhodnotenie súčasného stavu územia

Časť B – Strategická časť

Časť C – Programová časť

Časť D – Realizačná časť

Časť E – Finančná časť

Časť E.I Indikatívny finančný plán PHSR

Záver

Prílohy PHSR

Príloha č. 1 - Zoznam skratiek použitých v PHSR

Príloha č. 2 - Dotazník poslancov

Príloha č. 3 - Štruktúra vybraných operačných programov

Úvod

Dokument "Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Šarišské Jastrabie" (ďalej len program rozvoja) je spracovaný v súlade s platnou legislatívou SR v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a jeho doplnkov. Vychádza z nových pohľadov na vzťah územného plánovania a regionálnej politiky, ktoré sa stále viac zblížujú a v jednotlivých častiach aj prelínajú a sú založené na partnerstve obce a subjektov územnej spolupráce. Ich spoločný kontext je obsiahnutý v pojme "Politika priestorového plánovania", ktorá predstavuje zasahovanie zmien v územnej štruktúre podľa stanovených cieľov. Proces, ktorý zastrešuje všetky činnosti týkajúce sa priestoru, územia a rozvoja činnosti obce je zložený z územného plánovania (územie), regionálnej politiky (hospodárska politika) a sektorovej (funkčná) politiky. Súčasný stav tohto procesu na úrovni obce Šarišské Jastrabie je dokumentovaný v tomto materiáli vo forme formulovania stratégie jej rozvoja na obdobie 2017 – 2022 s výhľadom do roku 2024 v súlade s princípom programovania rozvoja územia.

Vznik a chronológia prípravy PR

Príprava programu rozvoja pozostávala z troch etáp. Prvá predprípravná etapa pozostávala z inicializácie predstaviteľov samosprávy spracovať program rozvoja a výber typu programu rozvoja, ako dokumentu samostatnej obce. Prípravná etapa obsahovala zostavenie pracovného tímu pozostávajúci zo zástupcov subjektov územnej spolupráce, externých expertov a zástupcov samosprávy a uzavretie partnerstiev subjektov územného rozvoja. Zverejnenie o začatí spracovania programu rozvoja bolo realizované formou obecných web stránok, úradnej tabule a miestnych periodík. V tejto fáze bolo ďalej spracované ex-post hodnotenie predchádzajúceho programu rozvoja obce a príprava informačných podkladov pre spracovanie analýzy. V tretej realizačnej etape boli spracované jednotlivé časti programu rozvoja a to analytická, strategická, programová, realizačná a finančná časť programu.

Obsah dokumentu

Program hospodársko-sociálneho rozvoja obce vychádza z princípu, že má byť základným dokumentom rozvoja obce založenom na prístupe "zdola-hore", princípe partnerstva a v súlade s legislatívou a stratégiou SR podľa ktorej obec:

- spracúva, schvaľuje, riadi a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu obce,
- pravidelne ho monitoruje a každoročne zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení,
- zabezpečuje súlad programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí s územnoplánovacou dokumentáciou,
- poskytuje súčinnosť pri príprave a realizácii programu VÚC v území regiónu,
- poskytuje súčinnosť pri príprave regionálnych operačných programov,
- spolupracuje pri zabezpečovaní spoločných rozvojových programov a zámerov viacerých obcí,
- zriaďuje s inými obcami združenia obcí k ekonomicko - sociálnemu rozvoju obcí a VÚC a nakoniec,
- spracováva stanovisko k programom regionálneho rozvoja.

Jednou z hlavných požiadaviek na program obce je, aby bol relevantný voči vyšším programovým dokumentom. V tomto prípade predložený dokument je spracovaný predovšetkým v súlade so zameraním na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK (Prešovského samosprávneho kraja) - úroveň NUTS III a jednotlivé operačné programy Partnerskej dohody SR na roky 2014 - 2020.

Tento program je spracovaný na úrovni LAU 2 na základe zadania starostu obce PaedDr. Ľubomíra Rešetára. Program môže byť podkladom pre spracovanie na úrovni okresu NUTS III alebo pri združení viacerých obcí, ako program rozvoja mikroregiónu. V súčasnosti je obec Šarišské Jastrabie svojimi aktivitami napojená na mikroregióny: "Minčol", „Lubovianske regionálne združenie ZMOS“ a „Združenie miestnej akčnej skupiny Horný Šariš – Minčol“.

Obsah programu vychádza z legislatívne stanovených požiadaviek na tento typ dokumentu. Jeho základným požadovaným obsahom sú tieto časti:

- analýza ekonomického a sociálneho rozvoja obce,
- stratégia, hlavné smery vývoja a stanovenie cieľov,
- programová časť obsahuje priority a aktivity v rozvoji technickej a sociálnej infraštruktúry, životného prostredia, vzdelávania, kultúre a ďalších oblastiach,
- realizačná časť obsahuje administratívne zabezpečenia programu a
- finančná, návrh finančného zabezpečenia programu.

Pre prvú časť dokument zahŕňa popis situácie potenciálu rozvoja v relevantných oblastiach, ktoré sú špecifické pre obec Šarišské Jastrabie. Potenciál rozvoja zahŕňa popis všeobecných charakteristík obce Šarišské Jastrabie z hľadiska jej postavenia v území regiónu, jej prírodných podmienok, štruktúry obyvateľstva a osídlenia, ekonomiky, technickej a sociálnej infraštruktúry a ďalších údajov, s dôrazom na jej špecifiká. Základnými podkladmi boli štatistické údaje a spracované dotazníky rozvoja obce, katastrálna mapa, existujúce plánovacie podklady a hlavne konzultácie s aktérmi rozvoja obce. Cieľom analytickej časti programu je zhromaždiť a skompletizovať rôzne štatistické údaje, analyzovať plánovacie podklady a ostatné plány a dokumenty územnej politiky obce tak, aby bolo možné získať prehľad o možnostiach smerov rozvoja. Vlastná analýza umožnila po ich zhodnotení vymedziť rámec možností a obmedzení pre ciele programu. Podporou pre tieto činnosti boli špeciálne pripravené dotazníky, ktoré v súčinnosti so zastupiteľstvom boli spracované pre popis kvantitatívnej a kvalitatívnej charakteristiky obce Šarišské Jastrabie. Na základe popisu potenciálu bola spracovaná podrobná analýza SWOT a jej zhrnutie.

Z pohľadu špecifik a ich analýzy je formulovaná stratégia rozvoja obce formou strategických cieľov a výberu priorít, ktoré sú porovnávané s politikou rozvoja vo vyšších plánovacích dokumentoch (PD SR 2014 - 2020, OP, a PHaSR VÚC PSK). Stratégia programu rozvoja je vyjadrená strategickými cieľmi, ktoré sú rozpracované do špecifických cieľov tak, aby sa program stal hlavným nástrojom pre činnosti usmerňovania a koordinácie konkrétnych projektov rozvoja pre zabezpečenie týchto cieľov. Jednu z nosnej programovej časti dokumentu tvorí podrobný popis jednotlivých špecifických cieľov a opatrení na ich zabezpečenie.

Finančný plán a organizačné zabezpečenie rešpektuje podmienky obce pre realizáciu a hodnotenie úspešnosti stratégie formou jednotlivých projektov rozvoja. Okrem rámcových časovo rozlíšených finančných nákladov, predpokladaných možnostiach zdrojov, spôsob ich zabezpečenia a postupu realizácie je ďalšou požiadavkou na program stanovenie pravidiel a zásad pre sledovanie, kontrolu a hodnotenie priebehu a výsledkov realizácie programu. Predpokladá tiež postup pre verejné prejednanie a odsúhlasenie programu.

Program rozvoja je spracovaný na základe legislatívneho rámca stanoveného zákonom o podpore regionálneho rozvoja, ktorý stanovuje "vypracovávať, schvaľovať, riadiť a pravidelne vyhodnocovať plnenie programu rozvoja obce".

Predložený dokument Program rozvoja obce Šarišské Jastrabie formuluje a dokumentuje stratégiu rozvoja obce na obdobie 5 až 7 rokov. Hlavnou aktivitou programu je vytvorenie takej

rozvojovej stratégie na lokálnej úrovni obce, ktorá na základe princípu partnerstva v rámci plánovacích a programovacích činností vedie k integrovaniu záujmov, zámerov a zdrojov, všetkých ktorí na danom území žijú alebo vyvíjajú akúkoľvek činnosť.

Po verejnom odsúhlasení tohto dokumentu je program hlavným strategickým plánovacím dokumentom obce Šarišské Jastrabie a tiež slúži, ako podklad pre žiadosti o podporu na jej rozvoj z fondov EÚ a iných zdrojov.

Základné dokumenty rozvoja

Podpora regionálneho rozvoja v SR je vykonávaná podľa:

- Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR,
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku,
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a
- Spoločného programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí.

Účinný a efektívny regionálny rozvoj na základe programových rámcových nástrojov, je podmienený princípom partnerstva hlavne medzi subjektmi územnej spolupráce. Medzi subjekty územnej spolupráce patria:

- regionálna rozvojová agentúra,
- slovenská časť euroregiónu,
- európske zoskupenie územnej spolupráce,
- občianske združenia,
- neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby,
- obce a
- vyššie územné celky.

Subjekty územnej spolupráce zabezpečujú:

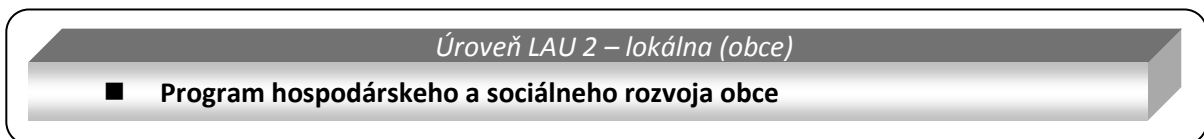
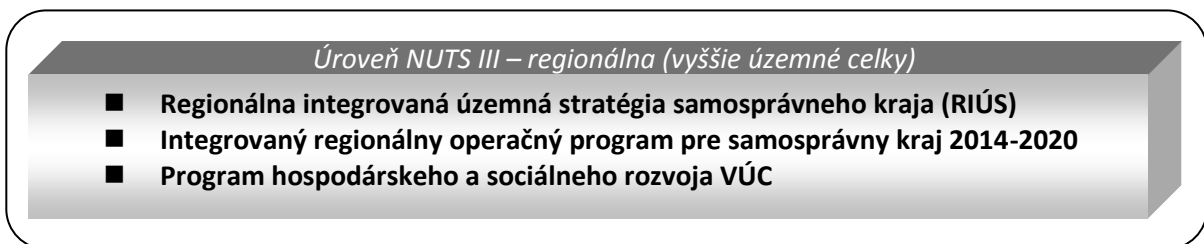
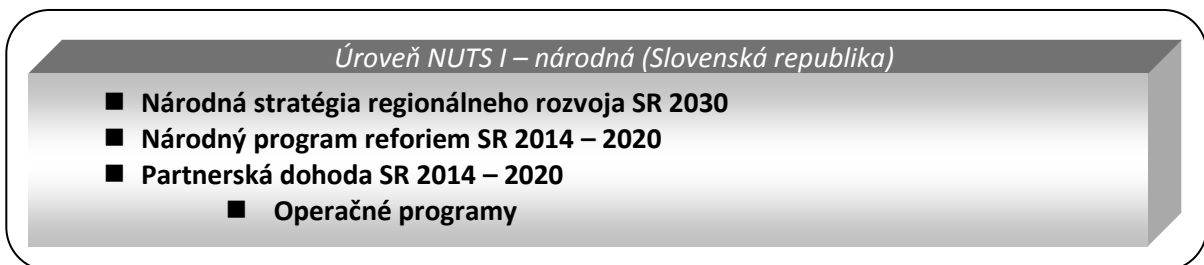
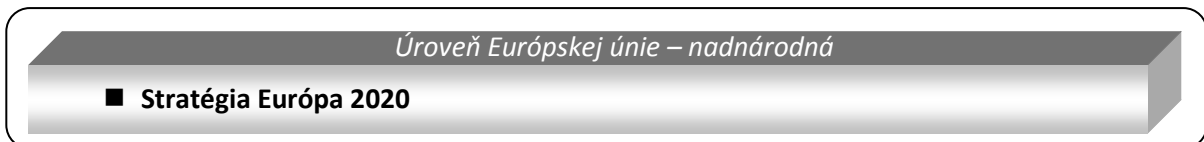
- základné informačné služby v oblasti regionálneho rozvoja a jeho financovania,
- zhromažďujú informácie o území pre potreby prípravy, tvorby a realizácie rozvojových dokumentov,
- organizujú prezentačné a odborné podujatia s problematikou regionálneho rozvoja,
- vytvárajú partnerstvá,
- podporujú regionálnu, cezhraničnú, národnú a medzinárodnú spoluprácu,
- pripravujú a realizujú projekty a rozvojové aktivity na podporu hospodárskeho a sociálneho rozvoja územia.

Program obce vo svojich špecifických cieľoch sleduje aj ciele rozvoja formulované vo vyšších plánovacích dokumentoch do roku 2020, ktorými sú:

- Spoločná Stratégia Európa 2020, ktorá integruje štrukturálne politiky členských štátov obsahujúca spoločný prienik 5 prioritných oblastí predstavujúce kvality života, udržateľného rastu a zamestnanosti,
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, ktorej cieľom je určiť komplexný strategický prístup štátu k podpore regionálneho rozvoja na Slovensku do roku 2030,
- Národný program reforiem SR 2014 – 2020, ktorý obsahuje súbor politík s cieľom prekonať súčasnú krízu a podporiť rast hospodárstva zamestnanosti,
- Partnerská dohoda SR 2014 – 2020 s EÚ,

- 9 Operačných programov podľa cieľov politiky súdržnosti EÚ, vychádzajúcich z Partnerskej dohody SR 2014 – 2020 s EÚ: Výskum a inovácie, Integrovaná infraštruktúra, Ľudské zdroje, Kvalita životného prostredia, Integrovaný regionálny Operačný Program, Efektívna verejná správa, Technická pomoc, Program rozvoja vidieka, Rybné hospodárstvo a Programy Európskej územnej spolupráce.

Plánovacie dokumenty regionálneho rozvoja do roku 2020 podľa Štatistických nomenklatúrnych územných jednotiek (NUTS):

Časť A – Analytická časť

Časť A.I Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia

Základné údaje územia

Obec

Obec Šarišské Jastrabie leží na západných svahoch Čergovského pohoria, v doline potoka Vesné. Prvá správa o obci je z roku 1479, obec ako sídlisko jestvovala už skôr a to v roku 1435. V dokumentoch z 15. a 16. storočia sa uvádza pod názvom Jeztreb. Od 16. storočia Jastrabie vlastnili Dessewfyovci a v 19. storočí Szirmayovci. Pôvodné obyvateľstvo sa zaoberalo poľnohospodárstvom, chovom dobytka a lesnými prácami. Symbolom obce je erb, na ktorom je zobrazený jastrab letiaci nad oráčinou. Dlhodobým vývinom v obci prevládlo vidiecke osídlenie po obidvoch stranách potoka Vesne, po obidvoch stranách potoka Bane. Obec sa rozprestiera v nadmorskej výške 565 m. n. m. Ďalší rozvoj územia je limitovaný v rámci existujúceho stavu.

Väzby

Hlavné väzby určuje blízkosť okresného mesta Stará Ľubovňa /25 km/ a krajského mesta Prešov /40 km/. Pomerne blízko cca 15 km je hraničný prechod do Poľska. Významnú väzbu tvorí cesta I. triedy /mimo obec/ Prešov – Stará Ľubovňa. Tieto väzby vytvárajú základné predpoklady a podmienky v ďalšom rozvoji obce.

Oblasti

Kataster obce zahrňuje prevažne poľnohospodársku pôdu, TTP a lesy. Pôdny fond tvoria pôdy kotlín – pararendziny až rendziny, hnedé lesné pôdy nasýtené, nenasýtené, oglejené a zvyškovo karbonátové na zvetralinách hornín bradlového obalu. Charakteristiku územia vytvárajú potoky Vesné a Bané. Pre rozvojové zámery obce je dostatok voľných plôch.

Infraštruktúra

Obec je napojená na všetky základné siete /vodovod, plyn, elektrina/. V obci je vybudovaný obecný vodovod od roku 1983. Na systém zásobovania pitnou vodou je napojená väčšina nehnuteľnosti v obci, vrátane občianskej vybavenosti a iných odberateľov. Obec je zásobovaná elektrickou energiou z VN vedenia napájaného z ES 110/22 kV. Územie obce je zásobované zemným plynom z VTL plynovodu. Nemá kanalizáciu. V obci je autobusová doprava, veľká časť obyvateľstva si zabezpečuje dopravu vlastnými osobnými automobilmi.

Dokumentácia

Obec nemá spracovanú žiadnu územno-plánovaciú dokumentáciu. K dispozícii sú mapy základná katastrálna mapa, údaje o objektoch a inžinierskych sietí. Obec má spracovanú projektovú dokumentáciu pre výstavbu kanalizácie. Hlavné údaje sú v ďalšej tabuľke:

Charakteristika územia

Pôdny fond (ha)	Rozloha katastra (ha):	2139				
	Poľnohospodárska pôda (ha):	984				
	orná (ha):	237	trvalé trávnaté porasty:	735	záhrady:	12
	lesy (ha):	958	zastavaná plocha:	69	vodná plocha:	29
	Ostatná plocha (ha):	99				

Ľudské zdroje

Demografia

Celkový počet trvalo žijúcich obyvateľov v súčasnosti je 1365. Prírastok za posledných 10 rokov 291. Prognózou do ďalších rokov je stabilizácia s rizikom mierneho poklesu vzhľadom k nárastu migrácie. Obyvateľstvo je prevažne slovenskej národnosti /58,03%/, rómskej národnosti /41,90%/, ukrajinskej národnosti /0,07%/. Väčšina obyvateľov je gréckokatolíckeho vierovyznania / 91,84%/, rímskokatolíckeho vyznania /7,12%/, pravoslávne /0,69%/, bez ,vyznania /0,35%/. Vzťahy národnostných skupín sú dobré. V rámci rozvojového plánu je venovaná sústredená pozornosť rómskej problematike, ktorá je v súčasnosti riešená formou Národného projektu KC 3 pracovníčky, a Národného projektu TSP 4 pracovníčky.

Bývanie

Väčšina obyvateľov býva v rodinných domoch. Celkový počet domov je 281. Z toho je 29 neobývaných. V súčasnosti je záujem o výstavbu rodinných domov. Oblasť bytovej problematiky je v centre pozornosti stratégie obce. Stav domov je na dobrej úrovni. V obci je dostatok stavebných pozemkov, ktoré sú vo vlastníctve jednotlivých občanov a veľmi intenzívne prebieha aj rekonštrukcia starších domov. Snaha je zvýšiť kvalitu bývania v rodinných domoch.

Vzdelanie

Kvalifikačná štruktúra v obci: stredná škola 42,88%, vysoká škola s rôznym zameraním 11,54%, vyhovuje súčasným potrebám. V súčasnosti obec nemá výrazne aktívne skupiny obyvateľov pre rozvoj obce. Vzdelanostná štruktúra sa vyvíja u majoritnej populácie priaznivým spôsobom. Veľmi nepriaznivo sa vyvíja vzdelanostná štruktúra občanov rómskej komunity, kde prevažná väčšina z nich končí školskú dochádzku v šiestej alebo siedmej triede základnej školy.

Zamestnanie

Nezamestnanosť obce je v súčasnosti na úrovni 9,52%. Väčšina obyvateľov pracuje v priemysle, aj napriek poľnohospodárskej tradícii v obci. Relatívne priaznivá je situácia vo vekovej štruktúre obyvateľstva 50,8% produktívny vek a 29,67% predproduktívny vek. Existuje tu síce voľná pracovná sila, ale neexistuje v blízkosti dopyt. Kvalifikovaná sila je priemerná.

Charakteristika ľudských zdrojov

Obyvateľstvo	Trvalo žijúci v obci (počet):	1365	muži:	677	ženy:	688
	Národnosť, Slovenská(%):	58%	Maďarská:	0%	Rómska:	42%
	Vierovyznanie, Rím-kat.(%):	7,12%	Grécko-kat.:	91,84%	Ostatní:	1,04
	Nezamestnanosť (%):	9,52				
	Vek, predproduktívny (%):	29,7%	produktívny:	50,8%	poproduktívny:	19,5%
Bývanie (počet)	Domov celkom:	281	Neobývaných:	10,3%	Schátralé byty:	0 %
	Počet bytov celkom:	17	Záujem o byty:%	Sociálne:	29,4%

Sociálna infraštruktúra

Služby

Na území obce pôsobia tieto podnikateľské subjekty, ktoré majú rôznu právnu formu: Potraviný, rozličný tovar – 2 predajne, Pohostinstvo – 2, Poľnohospodárska výroba – SPOLAGRO s. r. o., Textil – 1, Autodoprava – 1, Autoservis – 1. Chýbajúce služby obyvateľstvo využíva v neďalekej strediskovej obci Ľubotín a mestách Stará Ľubovňa, Lipany. Pri rozvoji cestovného ruchu v rámci aktivít mikroregiónu je potrebné uvažovať o modernizácii súčasnej štruktúry. Cieľom je skvalitnenie služieb poskytovaných na území obce ako aj zabezpečenie takých, ktoré v súčasnosti absentujú.

Zdravotníctvo

Základnú zdravotnú starostlivosť poskytuje stredisková obec Ľubotín vzdialená 5 km. Okrem opatrovateľskej služby obec nemá žiadne účelové zariadenia sociálnej starostlivosti. Zdravotný stav obyvateľstva nevybočuje z rámca priemeru. Snahou obce je zriadiť služby obvodného lekára aspoň v rámci vymedzených ordinačných hodín.

Školstvo

V obci je plne organizovaná Základná škola s materskou školou s aktuálnym počtom žiakov 305, materskú školu navštevuje 44 detí. Naša ZŠ s MŠ patrí medzi najväčšie školy v našom regióne. Budova ZŠ bola úspešne zrekonštruovaná v roku 2010, zrealizovala sa prístavba, nadstavba a rekonštrukcia jestvujúceho stavu. Finančné prostriedky boli poskytnuté 85% z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, 10% zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a 5% z rozpočtu obce. Základnú školu navštevuje 196 detí rómskej menšiny. Dlhodobým cieľom školy je poskytovať každému žiakovi také vzdelávanie, ktoré mu umožní rozvinúť jeho osobnostný potenciál a sceliť ľudskú osobnosť. Efektívnosť a kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu zvyšujú i tvoriví učitelia.

Kultúra

Obec má kultúrny dom, ktorý bol postavený v akcii „Z“ svojpomocne v roku 1985. Kultúrny dom si vyžaduje rekonštrukciu zateplenia, rekonštrukciu exteriéru a interiéru. Obyvatelia obce majú možnosť využívať obecnú knižnicu. V obci je kostol, fara, cintorín, dom smútku, pošta. Cieľom je rozšíriť aktivitu obyvateľstva v rôznych záujmových oblastiach.

Ostatné

Obec má novovybudované multifunkčné ihrisko, ktoré sa denne využíva. Okrem multifunkčného ihriska má tenisový kurt, futbalové ihrisko. Členovia Telovýchovnej jednoty „Minčol“ sa každoročne zúčastňujú športového podujatia „Turnaj Jastrabčanov“, ktorý organizuje každý rok iná obec. Na futbalovom ihrisku bolo by vhodné vybudovať tribúnu. V obci pôsobí Dobrovoľný hasičský zbor, ktorý sa skladá z 9 členov. V júli 2015 z Ministerstva vnútra SR nám bol odovzdaný hasičský automobil - cisternová automobilová striekačka IVECO. V požiarnej zbrojnici je potrebné vyriešiť parkovacie miesto pre IVECO. V ďalšom rozvoji obec smeruje svoje úsilie do vybudovania telocvične pri ZŠ s MŠ. Do budúcnosti je vhodné zakomponovať zariadenia pre očakávané aktivity mikroregiónu v oblasti turistiky, resp. agroturistiky. Výhodou obce je priaznivá situácia v oblasti kriminality. Na udržiavanie poriadku a bezpečnosti občanov v obci je zriadená rómska hliadka, ktorá sa skladá zo 4 členov z rómskej osady.

Charakteristika sociálnej infraštruktúry

Obchod, služby	Predajne (počet): 3	Sortiment: potraviny, rozličný tovar, textil, autoservis, autodoprava	
Zdravotníctvo	Zdravotné stredisko/lekár: nie		
	Iné zdravotné a sociálne služby: opatrovateľská služba		
Kultúra, školy, šport	Materská škôlka: áno	Základná škola: áno	Stredná škola: nie
	Kostol , fara, cintorín	Kultúrny.dom, knižnica	zanedbané ihrisko
	Športové kluby: futbalový		
	Rybárstvo, vodný šport: rybárstvo		
Ostatné	pohostinstvo	Pošta, požiarna zbrojnica	

Ekonomika

Podnikanie

Podnikateľská činnosť je charakterizovaná celkom 5 subjektmi. Sú to subjekty s nízkym počtom zamestnancov /samostatní živnostníci, SHR/. Jeden subjekt s právnou subjektivitou, zamestnáva 30 zamestnancov. Celková ekonomická situácia na území obce je dobrá. Spolupráca s podnikateľmi je na dobrej úrovni. Program obce sleduje predovšetkým podporu malým podnikateľom.

Priemysel

V obci neexistujú priemyselné podniky. Priemysel v podstate nemá potrebné zázemie v obci do budúcnosti.

Ostatná činnosť

V súčasnosti poľnohospodársku pôdu obhospodaruje SPOLAGRO s.r.o.. Svoju činnosť zameriava predovšetkým na chov hovädzieho dobytku. Dominantné postavenie má výroba mlieka a hovädzieho mäsa. Uvedené výrobky majú veľmi dobrú kvalitu vzhľadom na to, že prevažná časť krmovín sa dorába v ekologicky čistom prostredí a táto organizácia má spracovaný program na oblasť agro environmentálnu a ochranu biotopov. Za účelom zvýšenia výroby mlieka a mäsa v roku 2005 prebehla rekonštrukcia objektu, v ktorom je ustajnených 220 dojníc. Súčasťou rekonštrukcie bola aj výstavba mliečnice s dojárnou, v ktorej je umiestnená špičková technológia na výrobu mlieka a zároveň došlo k modernizácii technológie na výrobu krmív, krmenia dobytku a manipulácii s maštalným hnojom. SPOLAGRO, s. r. o. má 312 kusov hovädzieho dobytku a obhospodaruje 820 hektárov poľnohospodárskej pôdy. Do budúcnosti sa počíta s tým, že pri využívaní fondov EÚ investície budú zamerané na agroturistiku, pričom sa dôraz bude klásť na využívanie miestnych zvyklostí a tradícií ako aj prírodných podmienok. Celkovú situáciu v oblasti poľnohospodárstva je možno charakterizovať ako vzrastajúcu. Do programu obce je však vhodné zahrnúť podporu tradičného environmentálneho poľnohospodárstva s väzbou na aktivity mikroregiónu v oblasti agroturistiky.

Ekonomická charakteristika

Podnikateľské subjekty	Celkový počet: 5		
	živnostníci: 2	s.r.o/a.s :1	súkromní roľníci: 3
Priemysel	Výroba (druh): nie		
	Remeselná výroba (druh): žiadna		
Hospodárska činnosť	Poľnohospodárstvo, (druh): chov dobytku, prvovýroba		
	Lesné hospodárstvo: nie		

Technická infraštruktúra

Doprava

Obec má dopravné napojenie /2 km vzdialenú/ cestu I. triedy Prešov-Stará Ľubovňa. V roku 2014 prebehla rozsiahla rekonštrukcia cestných komunikácií v obci a rekonštrukcia mosta. Je vhodné uvažovať o vybudovaní chodníkov v obci. Z hľadiska programu obec chce tiež postupne budovať cyklotrasy, ktoré by podporili zameranie na turistiku a agroturistiku.

Voda

Vodovodná sieť s pitnou vodou s 94 % podielom napojenia je v dobrom stave. Zbytok využíva vlastné studne. Obcou pretekajú potoky Vesné a Bané, ktoré nemajú výrazný stav znečistenia.

Siete

Elektrické rozvody s trafostanicami sú vedené vzdušne. V súčasnosti prebehla rekonštrukcia NN siete vzdušného vedenia a verejného osvetlenia obce. V obci neexistuje kanalizačná sieť. Táto problematika s väzbou na čističku odpadových vôd je v hlavnej pozornosti pre program rozvoja aj s väzbou na oblasť životného prostredia a zámery v oblasti agroturistiky. Rozvod plynu v obci je realizovaný s takmer 86% napojením.

Ostatné

Pre obec je príslušný MTO Stará Ľubovňa. MTO je vybavený digitálnou automatickou telefónnou ústredňou, ktorá je umiestnená v objekte miestnej pošty. Miestna telefónna sieť – MTS pokrýva celé územie obce. Je prevedená kombinovane, prevažne úložným káblom ale aj káblami zavesenými na drevených stĺpoch. Súčasný stav MTS vyhovuje, vyžaduje však rozšírenie. Je treba zabezpečiť možnosť bezpečného a rýchleho prepojenia pre občanov a inštitúcie pôsobiace v obci. Káblová televízia v obci nie je. Miestny rozhlas je v zlom technickom stave, vyžaduje si opravu. Internet je zabezpečovaný individuálne.

Charakteristika technickej infraštruktúry

Doprava	Cesty: miestne	Spoje: SAD	Železnica: nie
Voda	Potok: Bané, Vesné	Vodovod: napojenie 94 %	Stav: dobrý
	Kanalizácia: napojenie nie	Čistiareň: nie	Iné: žumpy, septiky
Teplo, Plyn, Elektrina	Vykurovanie: plyn, tuhé palivo, elektrická energia	Rozvod plynu: 86 %	Teplá voda: áno
	Rozvod tepla: nie	El. vedenie: vzdušné	Vonkajšie osvetlenie: dobré
Telekomunikácie, Iné	Telefónny rozvod: dobrý	Miestny rozhlas: zlý	Káblová televízia: nie

Životné prostredie

Prostredie

Z hľadiska životného prostredia je obec možno stav charakterizovať, ako v celku uspokojujúci. Územie nenarušujú žiadne lokálne zdroje znečistenia /priemysel, poľnohospodárska výroba/. Vonkajšie zdroje sú vzdialené. Pozornosť pre zlepšenie si zasluhuje predovšetkým riešenie kanalizácie v obci, skultúrnenie obce úpravou okolia rodinnej zástavby a výsadbou zelene a využitie voľných

plôch. Prostredie poskytuje možnosti pre rozvoj agroturistiky založenom na tradičnom poľnohospodárstve.

Odpad

Obec na svojom území nemá riadenú skládku tuhého odpadu. Obec nemá vybudovanú kanalizačnú sieť. Odpadové vody sú v súčasnosti odvádzané najmä do žump a septikov. Vývoz tuhého komunálneho odpadu je zabezpečovaný 2x do mesiaca. Obec je zapojená do celo okresného separovaného zberu, ktorý sa realizuje prostredníctvom firmy EKOS Stará Ľubovňa. Odpadové hospodárstvo je potrebné riešiť podľa nasledovných zásad: asanovať existujúce nelegálne skládky, firmy a organizácie ktoré produkujú špecifický odpad musia mať vlastný program likvidácie výrobného odpadu, tuhý komunálny odpad riešiť separovaným zberom, nespracovateľný odpad deponovať na riadenú skládku. Hlavným problémom je riešenie kanalizácie v obci, vrátane čistiacej stanice odpadových vôd. Táto problematika je v centre pozornosti programu rozvoja.

Ochrana

Obec leží pod úpäťm vrchu Minčol, ktorý je štátnou prírodnou rezerváciou. V katastri obce sa nachádzajú chránené krajinné útvary bradlového charakteru Okrúhly kopec a Rebro. Tiež sú chránené aj minerálne sírne pramene.

Hodnoty

Obec má jeden objekt zapísaný v zozname kultúrnych pamiatok. Je to Gréckokatolícky klasicistický kostol Nanebovzatia Panny Márie, ktorý tvorí dominantu obce. Táto dominanta má svoje lokálne špecifiká.

Charakteristika životného prostredia

Odpad	Odvoz: 25 km	likvidácia: nie	Separovaný zber: áno
	Divoké skládky, (počet): áno		
Znečistenie	Zdroje: vzdialené	Voda: Potok, vypúšťanie odpadu	
	Ovzdušie: priemer	Pôda: nie	Hlučnosť: nie
Chránené územia, pásma	Biocentrá: nie		
	Siete: voda, elektrina	Rieka: nie	
Kultúrne hodnoty	Kultúrne pamiatky: kostol		

Časť A.II Zhodnotenie súčasného stavu územia

Vychádza zo stavu a potenciálu obce popísanom v predchádzajúcej kapitole. V úvodnej časti je spracovaná stručná analýza jednotlivých oblastí na základe popisu charakteristík súčasného stavu s ohľadom na identifikáciu a analýzu problémov a ich príčin s prípadným zdôvodnením. Analýza a jej zhrnutie je spracovaná v štandardnej štruktúre metódy SWOT. Univerzálna analytická metóda SWOT slúži pre jednotnú identifikáciu a formalizáciu výsledkov analýzy so zameraním na rýchly prehľad o dobrých a zlých stránkach obce, možnosti zlepšenia, predpokladov a rizík rozvoja. V ďalšom kroku umožňuje formalizovať "vízie" (strategické ciele), vybrať a určiť priority. Metóda je používaná v programoch a projektoch rozvoja s väzbou na fondy EÚ.

V prípade ďalšieho upresnenia Programu rozvoja obce Šarišské Jastrabie jeho štruktúry je možné využiť tiež pre podrobný rozbor vybranej oblasti, strategický cieľ, alebo na opatrenie z vyššieho programu alebo koncepcie vo všetkých hlavných súvislostiach, ktoré sú popísané v úvodnej analýze a ktoré sú predmetom posudzovania z hľadiska riešenia ďalšieho rozvoja obce.

Analytická časť je popísaná v tejto štruktúre a obsahu:

a) z hľadiska štruktúry sleduje rámec metódy SWOT podľa ktorej sú popísané:

- silné stránky (určujú potenciál obce)
- slabé stránky (určujú možnosti zlepšenia)
- príležitosti (určujú vhodnosť využitia potenciálu, ciele)
- riziká (určujú limity pre realizáciu)

b) z hľadiska obsahu sú na základe popisu jednotlivých charakteristík potenciálu sledované (tam, kde je to vhodné) tieto problémové oblasti:

- územie,
- ľudské zdroje,
- sociálna infraštruktúra,
- ekonomika,
- technická infraštruktúra,
- životné prostredie,

c) zhrnutie analýzy je spracované v štandardnej štruktúre SWOT.

Silné stránky (daný potenciál)

Územie

Základné priestorové usporiadanie vychádza z konfigurácie terénu a zo súčasnej krajinnej štruktúry územia. Obec leží pod úpäťm vrchu Minčol, ktorý je štátnou prírodnou rezerváciou. V katastri obce sa nachádzajú chránené krajinné útvary bradlového charakteru Okrúhly kopec a Rebro. Taktiež sú chránené aj minerálne sírne pramene. Celý kataster obce tvorí mierne svahovitá krajina. V krajinnej štruktúre poľnohospodárstvo prevláda nad lesným hospodárstvom. Obec Šarišské jastrabie leží na západných svahoch Čergovského pohoria, v doline potoka Vesné a Bané, v nadmorskej výške okolo 565 m n. m. cca 40 km západne od okresného mesta Prešov a 25km od okresného mesta Stará Ľubovňa pri ceste I/68. Do tohto územia spadajú intenzívne využívané poľnohospodárske pôdy a lesné spoločenstvá. Klimaticky patrí toto územie do mierne teplej oblasti,

podoblasti mierne suchej, okrsok teplý, mierne suchý s chladnou zimou. Obec je zapojená do mikroregiónu Minčol, Ľubovianske regionálne združenie miest a obcí – ĽRZ a združenie miestnej akčnej skupiny Horný Šariš – Minčol.

Ľudské zdroje

Celkovo je možno priaznivo charakterizovať celkovú štruktúru obyvateľstva z hľadiska zamerania rozvoja na tradičné poľnohospodárstvo, ktoré je v tejto oblasti najviac rozšírené. Priaznivý vplyv má aj zloženie obyvateľstva: 50% obyvateľov produktívneho veku a 30 % obyvateľov predproduktívneho veku. V oblasti zníženia nezamestnanosti v obci sa obec v budúcnosti bude snažiť vytvoriť lepšie možnosti vzdelávania detí a dospelých a v prípade možností vytvárať pracovné miesta.

Sociálna infraštruktúra

Sociálnu infraštruktúru v obci predstavuje základná občianska vybavenosť prislúchajúca danej funkcii sídla, vo vzťahu ku veľkosti obci predstavuje súčasný štandard. Obec má plne organizovanú Základnú školu s materskou školou, ktorá patrí medzi najväčšie v okolí. V budúcnosti sa bude snažiť vyriešiť aj lepšiu lekársku starostlivosť pre starých a chorých občanov. Obec chce vybudovať Centrum pre občanov, ktorý má slúžiť v oblasti sociálnej starostlivosti. Jednotlivé problémy budú zahrnuté do cieľov programu rozvoja obce. Vybudované športové multifunkčné ihrisko prispieva k športovému a oddychovému vyžitiu obyvateľov. Obec má vybudovaný kultúrny dom, ktorý si však vyžaduje rekonštrukciu. Obyvatelia obce majú možnosť využívať obecnú knižnicu. V obci je kostol, ktorý je zapísaný v zozname kultúrnych pamiatok, ďalej faru, cintorín, dom smútku a poštu. V obci pôsobí 9 členný dobrovoľný hasičský zbor. Výhodou obce je priaznivá situácia v oblasti kriminality, napriek veľkému počtu sociálne znevýhodnených obyvateľov žijúcich na území obce.

Ekonomika

Vzhľadom na poľnohospodársky charakter obce a jej okolia je dôležitý najmä rozvoj poľnohospodárstva s ohľadom na nové štandardy trhu. Pre rozvoj priemyslu v tejto oblasti nie je príliš priaznivá situácia. Obec má dostatok voľných plôch a primerané životné prostredie, ktoré by bolo vhodné pre rozvoj agroturistiky. Dôležitou stránkou sú ľudské zdroje s tradičným pestovaním rastlín. Podnikanie pre podnikateľov je zo strany obce podporované poradenstvom, legislatívou a rýchlym vybavovaním lepších podnikateľských podmienok. Obec profituje aj zo spolupráce v mikroregióne formou spoločných investičných, kultúrnych a propagačných akcií. Prispieť môže aj rozvinutie cezhraničnej spolupráce s Poľskom.

Technická infraštruktúra

V roku 2014 prebehla v obci rozsiahla rekonštrukcia cestných komunikácií a rekonštrukcia mosta. Na plynový rozvod je napojených takmer 86% obyvateľov. Pre rozvoj obce je dôležitá plánovaná výstavba kanalizácie a ČOV, čo je v pozornosti aj v celoštátnom meradle. Obec má záujem o výstavbu chodníkov, ktoré v obci chýbajú. Na vybudovaný vodovod je napojených 94% obyvateľstva. Z hľadiska programu obec chce tiež postupne budovať cyklotrasy na podporu turistiky a agroturistiky.

Životné prostredie

Životné prostredie je možné v obci charakterizovať, ako uspokojivé. Celkovou úpravou a skrášlením verejných priestranstiev v obci by sa obec mohla stať dostatočne atraktívna pre rozvojovú oblasť agroturistiky s tradičným poľnohospodárstvom. Obec rieši problém s prívalmi vody

rozsiahlou úpravou koryta potoka pozdĺž obce. Obec chce likvidovať nelegálne skládky nachádzajúce sa na katastrálnom území obce. V katastri obce sa nachádzajú chránené krajinné útvary bradlového charakteru Okrúhly kopec a Rebro. Tak isto sú chránené aj minerálne sírne pramene.

Slabé stránky (možnosti zlepšenia)

Územie

Slabou stránkou územia obce je, že leží mimo územie regionálneho záujmu. Tento deficit je možné nahradiť spoluprácou v mikroregionálnej spolupráci založenej na dynamike aktivít rozvoja.

Ľudské zdroje

Aj keď v oblasti demografickej štruktúry a sociálneho zloženia je v súčasnosti stav primeraný podmienkam v našej republike, tento trend však nie je veľmi priaznivý. Podstatným faktom je aj to, že priamo v obci nie je dostatok voľných pracovných miest, z čoho vyplýva aj riešenie zamestnanosti obyvateľov obce mimo jej katastra. Na zlej úrovni je aktívna politika zamestnanosti, predovšetkým u rómskeho obyvateľstva. To je z časti aj príčinou 9,52% nezamestnanosti v obci. Zlepšenie je možno očakávať pri aktívnom zapojení obyvateľov do riešenia problémov rozvoja obce a vzdelávaním dospelých vo vzťahu ku zámerom obce, pretože v súčasnosti nie je na dostatočnej úrovni.

Sociálna infraštruktúra

Obec disponuje malou kapacitou sociálnych služieb a nedostatkom kvalifikovaných pracovníkov na komunitnú spoluprácu. Problémom je aj bytová otázka pre mladé rodiny. V obci existuje 42% obyvateľov Rómskej národnosti, ktorá tvorí v prevažnej miere skupinu sociálne odkázaných obyvateľov. Obec zaostáva vo svojom rozvoji hlavne v oblasti sociálnej, zdravotnej starostlivosti, vzdelávania a v oblasti služieb. Zlepšenie je potrebné v šírení osvedy, ktorá ovplyvňuje sociálne vzťahy a rozvoj ďalších aktivít obyvateľstva.

Ekonomika

Rozvoj ekonomiky je slabou oblasťou. Podnikateľské subjekty ktoré sa v obci nachádzajú neprinášajú väčšiu pridanú hodnotu a nezvyšujú zamestnanosť v obci. Ak majú byť plnené ciele programu, vylepšenie stavu vyžaduje predovšetkým rozširovanie a skvalitňovanie poľnohospodárskej environmentálnej výroby. Slabý je aj záujem obyvateľstva o väčšie podnikanie. Z dôvodu malých finančných možností na rekonštrukciu je energetická náročnosť budov v obci na nevyhovujúcej úrovni.

Technická infraštruktúra

Obec nemá vypracovanú Územnoplánovacia dokumentáciu. Hlavným problémom v tejto oblasti je chýbajúca kanalizácia, v nadväznosti na výstavbu čističky odpadových vôd. Tento problém je v súčasnosti v centre pozornosti obce, pretože je základnou prekážkou pre ďalší rozvoj modernej obce. Z dôvodu vylepšenia doplnkovej cestnej siete a zvýšenia bezpečnosti je potrebné v obci vybudovať chodníky. Obecný rozhlas je v zlom stave preto si vyžaduje rekonštrukciu. Z pohľadu voľno časových aktivít je v obci málo zariadení pre relax a oddych.

Životné prostredie

Ako už bolo uvedené hlavnou pozornosťou obce je vybudovanie kanalizácie, ktorá v obci chýba. Osobitnú ochranu si vyžaduje voda, ovzdušie a kontaminácia pôdy. V obci sa nachádzajú nelegálne skládky, ktoré je potrebné zlikvidovať. V oblasti odpadového hospodárstva chýba program likvidácie odpadu. Výsadba zelene by čiastočne zmiernila znečistenie ovzdušia a v neposlednom rade by skrášila územie obce. Zlepšenie je potrebné v skráslení verejných priestranstiev v obci a v okolí obce, lepšie vytvorenie podmienok pre rekreáciu a oddych občanov. Potrebné je aj riešenie veternej erózie poľnohospodárskej pôdy a zastavanej časti obce.

Príležitosti (šance využitia potenciálu)

Územie

Podmienky ktoré poskytuje toto územie – tradičné poľnohospodárstvo, životné prostredie, dobré cestné pripojenie na komunikáciu I. triedy tvorí dobré predpoklady na rozvoj mikroregiónu. V obci sa nachádza dostatok použiteľných plôch na vylepšenie základnej infraštruktúry a vytvorenie podmienok pre rozvoj väčšieho podnikania.

Ľudské zdroje

Je potrebné využiť dostatok voľnej pracovnej sily, ktorú je potrebné rekvalifikovať pre ďalší rozvoj perspektívnych oblastí. Pre riešenie nezamestnanosti obyvateľstva a pre jeho celkové zníženie je vhodné sa zamerať na nové smery, ktoré sú na trhu požadované. V oblasti riešenia rómskej komunity je potrebné sa zamerať na prácu s deťmi. Potrebná je lepšia osвета a komunikácia s obyvateľstvom.

Sociálna infraštruktúra

V oblasti rozvoja služieb je vhodné zosúladiť túto oblasť so zámermi rozvoja mikroregiónu a postupne tieto chýbajúce služby rozširovať. Pre účely ordinácie obvodného lekára je potrebné pre túto oblasť zabezpečiť adekvátne priestory. Obec sa bude snažiť vytvárať tiež aj podmienky pre rozvoj spoločenstiev. Spracovaním projektu Centra pre občanov by sa zabezpečilo miesto pre oddych a rôzne aktivity hlavne pre seniorov. Knižnici by pomohlo rozšírenie knižného fondu pre zlepšenie podmienok vzdelávania, hlavne pre obyvateľov v predproduktívnom veku. Vybudovanie medziobecnej cyklotrasy je dobrým predpokladom na rozvoj obce, čo výrazne podporí príliv turistov. Spolupráca s mikroregiónom môže vo veľkej miere prispieť k investičným projektom, ktoré by obec samostatne nemohla realizovať. Nezanedbateľná je aj cezhraničná spolupráca s Poľskými obcami v oblasti cezhraničnej spolupráce.

Ekonomika

Na základe podpory podnikateľov, partnerských vzťahov mikroregiónu je možno využiť štrukturálne fondy EÚ. Týka sa to hlavne rozvoja malého a stredného podnikania, voľné ľudské zdroje sú predpokladom pre rozvoj chýbajúcich služieb s možnosťou rozvíjať pracovné príležitosti. S týmto zámerom súvisí aj rozvojový marketing, ktorý by mal byť vykonávaný obcou. Obec ako subjekt územnej spolupráce môže využívať rôzne finančné príspevky z fondov EU, ako aj z VÚC.

Technická infaštruktúra

Prvoradou aktivitou pre obec je výstavba kanalizácie s výstavbou ČOV. S tým súvisí aj vybudovanie chodníkov. Je potrebné zlepšiť informovanosť obyvateľov prostredníctvom obecnej web stránky obce na internete. Propagácia obce môže byť realizovaná uskutočňovaním rôznych spoločensko – kultúrnych podujatí, rôznymi propagačnými a upomienkovými predmetmi. V rámci zlepšenia orientácie v obci je potrebné zjednotenie súpisných čísel domov a realizácia smerových a informačných tabúl. Kamerový systém v obci prispeje k zvýšeniu bezpečnosti, čo si vyžaduje dobudovanie kamerového systému vo všetkých potrebných miestach.

Životné prostredie

Obec v rámci možností môže využiť podporné fondy na rozvoj vidieka pre zlepšenie kvality života občanov a zachovanie kultúrneho dedičstva, vybudovanie vhodných cyklotrás, zrealizovanie odpadového zberného dvora a kompostoviska a možnosť čerpania finančných prostriedkov na životné prostredie z príslušných fondov. Eliminácia pôdnej erózie a protipovodňové opatrenia zvýšia nielen bezpečnosť a ochranu majetku obyvateľov, ale prispejú aj k skrášleniu obce.

Riziká (hrozby a limity)

Územie

Medzi hlavné riziká patrí nedostatočný záujem podnikateľov pre spoločné akcie a účelová spolupráca na mikroregionálnej úrovni. Pre uvažované zámery rozvoja obce s väzbou na fondy EÚ to môže byť nedostatočná previazanosť projektov a nedostatok financií, ktoré je možné získať a nemožnosť získať zdroje spolufinancovania projektov zo štátneho rozpočtu. Podmienkou je spracovanie kvalitnej stratégie mikroregiónu. Rizikom je aj umiestnenie obce mimo dopravných koridorov, čo je možné na druhej strane považovať za pozitívnu stránku využitia potenciálu.

Ľudské zdroje

Aj keď je situácia v oblasti ľudských zdrojov v celku priaznivá, nedostatočné výsledky predložených projektov rozvoja, trvalý stav sociálnej klímy a pretrvávajúci nezáujem obyvateľstva o angažovanie sa na riešení aktivít rozvoja obce môže byť príčinou poklesu životnej úrovne, migrácia a zvyšovanie nezamestnanosti obyvateľov. Dôležitou oblasťou je neriešenie rómskej otázky v obci.

Sociálna infraštruktúra

Pozornosťou programu je aj riešenie rómskej otázky, ktorá je komplexným problémom na celoštátnej úrovni. Na riešenie tohto problému je vo veľkej miere podmienené riešením komplexného prístupu štátu. Rizikom sú predovšetkým nedostatočné projekty na podporu riešenia nezamestnanosti, ktorá je v popredí záujmu rozvojovej politiky, ďalej sú to okolnosti, ktoré skomplikovali prísun zdrojov z EÚ. Zhoršenie životnej úrovne môže nastať stagnáciou služieb občianskej vybavenosti, ale aj služieb pre cestovný ruch.

Ekonomika

Primárnym rizikom je nedostatok financií, nezáujem investorov a partnerov mikroregiónu podieľať sa na rozvojových zámeroch. Sekundárnym je nedostatočná pripravenosť obce na manažment rozvoja, slabý marketing pre získavanie partnerov k podnikaniu a investovaniu. V neposlednej rade nedostatočne pripravené projekty rozvoja.

Technická infraštruktúra

Príčinou rizika sú nízke investície zo strany štátu do regiónov mimo záujmu celoštátnej pozornosti, čím pretrváva komunikačná izolácia územia obce vo vzťahu k ľahšej dostupnosti investorov. Ďalšou príčinou môže byť nedostatok financií pre obnovu a rozširovanie nových sietí.

Životné prostredie

Rizikom je nedostatok podpory a žiadaných financií na výstavbu kanalizácie, ktorá je prvoradou aktivitou obce, ale aj finančné nezabezpečenie projektov životného prostredia. Rizikom sú aj zvýšené investície podľa smerníc EÚ na životné prostredie.

Zhrnutie SWOT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• pozitívny demografický vývoj• 50,8% produktívneho a 29,7% predproduktívneho obyvateľstva• záujem predstaviteľov obce o rozvoj• vybudovaný vodovod• vybudovaná plynofikácia• vybudované športovo-oddychové ihrisko• pripravené investičné projekty• podpora podnikania• dobré podmienky pre poľnohospodársku produkciu• voľné priestory pre ekonomické aktivity• spolupráca so susednými obcami• dobré spolunažívanie majority s minoritou• nízka kriminalita• existencia mládežníckeho rómskeho súboru• existencia folklórneho súboru Jastrabčan• existencia futbalového klubu• organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí• čisté prírodné prostredie• zavedený separovaný zber odpadu• blízkosť hranice s Poľskom• voľné kapacity ľudských zdrojov	<ul style="list-style-type: none">• chýba kanalizácia a chodníky• neexistencia telocvične• chýbajúca jedáleň s dostatočnou kapacitou• nefunkčný obecný rozhlas• nedostatočná politika zamestnanosti• malá aktivita obyvateľov na rozvoji• zaostávanie v sociálnej starostlivosti• nedostatok kvalifikovaných a dobrovoľných pracovníkov na komunitnú prácu• neriešenie rómskej problematiky mimo rámca nadregionálneho záujmu• nedostatočné služby pre obyvateľov a turistov• slabé podmienky pre mladé rodiny• neexistencia silných podnikateľov• malý záujem o väčšie podnikanie v obci• nedefinované ciele mikroregiónu• nevyužitý potenciál pre cestovný ruch• málo schválených finančných príspevkov• existencia nevysporiadaných majetkov• nepriaznivá ekonomická situácia
Príležitosti (šance)	Riziká (hrozby)
<ul style="list-style-type: none">• využitie štrukturálnych fondov EÚ• využitie kohézneho fondu pre oblasť ŽP• partnerstvo v mikroregióne Minčol• rozšírenie poskytovaných služieb• zlepšenie celoživotného vzdelávania• zlepšenie informovanosti obyvateľov• zlepšenie propagácie obce• rozvoj agroturistiky• rozvojový marketing• podpora rozvoja podnikania• prehĺbenie spolupráce s dobrovoľníckymi organizáciami tretieho sektora• možnosť rozvinutia spolupráce s Poľskom	<ul style="list-style-type: none">• nevybudovaná kanalizácia, ČOV• odliv kvalifikovanej sily• neriešenie rómskej otázky• stagnácia služieb• nepripravená stratégia mikroregiónu• nedostatočné partnerstvá• nedostatočné financovanie z rozpočtových zdrojov• nezáujem investorov• nedostatok informácií• vysoký prírastok sociálne znevýhodnených komún• zvýšenie kvalitatívnych noriem EÚ

Časť B – Strategická časť

Vymedzenie smeru stratégie obce

Obec Šarišské Jastrabie so svojím územím a obyvateľstvom vytvára priestor, ktorý má nezastupiteľný spoločenský, kultúrny, ekologický a hospodársky význam. Program je založený na vedomí jeho svojbytných hodnôt predovšetkým s ohľadom na kombináciu zostávajúceho charakteru vidieka s tradičným poľnohospodárstvom a ako súčasť mikroregiónu. Stratégia je zameraná na zdravý a komplexný vývoj obce v rámci trvalo udržateľného rozvoja spoločnosti v celkovom kontexte regionálnej politiky Slovenskej republiky a Európskej únie.

Hlavným zmyslom tvorby stratégie programu je vytvoriť organizačné a ekonomické podmienky k podnieteniu podpory obyvateľov a samosprávy k tomu, aby sa vlastnými silami snažili o zvýšenie kvality života na základe harmonického rozvoja zdravého životného prostredia, udržovania prírodných a kultúrnych hodnôt územia a rozvoja hospodárstva. Formulovanie stratégie obce Šarišské Jastrabie vychádza z analýzy jej hlavných problémov, zisťovania ich príčin a hľadania riešenia na základe analýzy potenciálnych možností pre rozvoj ako aj stanovených predpokladov a podmienok reálnosti splnenia definovaných cieľov pre riešenie problémov na dané obdobie. Stratégia je stanovená prioritnými oblasťami na najvyššej úrovni programu s rozpadom na jednotlivé ciele a ich opatrenia. Predstavujú pohľad do budúcnosti na najbližších 5 až 7 rokov.

Rozvojová stratégia predstavuje nový integrovaný prístup, ktorý je v súčasnosti zameraný na problém ekonomického zaostávania území a regiónov. Medzi identifikované zaostávajúce regióny patrí aj územie PSK a teda aj obec Šarišské Jastrabie. Z predchádzajúceho vyplýva aj finančná podpora pre tento región. Pretože podmienkou je súlad cieľov obce s vyššími programami je v rámci definovania cieľov vykonaný ich výber a porovnávanie. Program rozvoja je predkladaný, ako súčasť žiadosti o podporu. Pri spracovaní cieľov bol daný dôraz na jednoduchosť a zrozumiteľnosť s ohľadom na participáciu zástupcov občanov. Definovanie cieľov je vykonané v jasnej štruktúre so strohým textovým popisom. Je výsledkom práce a súčinnosti pracovnej skupiny zloženej zo zástupcov samosprávy, rôznych pracovných skupín a obyvateľstva.

Strategické ciele definujú stratégiu programu obce Šarišské Jastrabie. Ich podrobný popis je vykonaný v nasledujúcej štruktúre:

- a) definovanie jednotlivých strategických cieľov a ich priorit,
- b) porovnávanie strategických cieľov s cieľmi, opatreniami a prioritami vyšších programových dokumentov (NSRR SR 2030, PD SR 2020 a jej programy, RIUS, IRPO, PHaSR PSK),
- c) podrobný popis jednotlivých opatrení a ich zabezpečenie,
- d) realizácia stratégie (časové, organizačné a finančné) a jej riadenie je popísané v samostatných kapitolách programu.

Strategické ciele

Sú formulované v súlade s analýzou problémov obce, možnosťami ich riešenia, ako aj s ohľadom na využitie ďalších potenciálnych možností pre rozvoj. Na základe zhodnotenia zhromaždených informácií, ich analýzy a stanovených predpokladov, navrhuje obec Šarišské Jastrabie na obdobie 2014 až 2020 víziu:

Zlepšenie kvality života obyvateľov obce Šarišské Jastrabie s využitím jej potenciálu pri dodržiavaní trvalo udržateľného rozvoja,

ktorá je napĺňaná nasledujúcimi strategickými cieľmi:

Strategické ciele

Prioritná oblasť 1. Kvalita bývania s dôrazom na zlepšenie infraštruktúry

- Cieľ 1.1 Zlepšenie kvality života v oblasti životného prostredia
- Cieľ 1.2 Zlepšenie základnej infraštruktúry

Prioritná oblasť 2. Služby pre obyvateľov obce

- Cieľ 2.1 Zlepšenie sociálnej a kultúrnej úrovne
- Cieľ 2.2 Zlepšenie integrácie marginalizovaných skupín obyvateľstva

Prioritná oblasť 3. Atraktivita územia v oblasti športu a vzdelávania

- Cieľ 3.1 Zlepšenie podmienok pre šport a oddych
- Cieľ 3.2 Zlepšenie kvality vzdelávania

Prioritná oblasť 4. Poľnohospodárska produkcia a atraktivnosť pre podnikanie

- Cieľ 4.1 Podpora poľnohospodárstva a podnikania

Súlady strategických cieľov voči vyšším programovým dokumentom

Porovnávanie súladu cieľov je vykonávané z dôvodu možnosti získania finančných zdrojov z verejných fondov SR, EÚ a pod., ako aj pre koordináciu programu rozvoja celého regiónu PSK (NUTS III). Koordináciu cieľov a partnerstva s ohľadom na špecifiká obce by mohol podporiť programový dokument na úrovni mikroregiónu, pri jednotlivých spoločných projektoch. Program rozvoja obce Šarišské Jastrabie má prispieť k jeho formulovaniu.

Porovnávanie strategických cieľov je vykonávané vo vzťahu k cieľom Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR 2030, Partnerskej dohody SR 2014 - 2020 s Európskou Úniou, jej operačnými programami a IROP – RIUS VÚC PSK.

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2030

Strategickým cieľom SR na obdobie 2014 – 2030 podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR je:

„Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov pri súčasnom zvyšovaní kvality života ich obyvateľov a pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja“.

Pre územie VÚC PSK Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR 2030 sú zadané nasledujúce strategické ciele a prioritné oblasti:

- Strategické ciele pre územie PSK:
 1. posilnenie produktivity a konkurencieschopnosti v kľúčových a perspektívnych odvetviach priemyslu a služieb,
 2. zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu s prepojením na ochranu a tvorbu životného prostredia,
 3. komplexný rozvoj a posilnenie vidieka na hospodárstve regiónu,
 4. zvýšenie kvality ľudského potenciálu – riešenie rómskej otázky a podpora mladých ľudí, rozvoj všetkých foriem celoživotného vzdelávania (CŽV) a celoživotného poradenstva (CŽP).
- Prioritné oblasti:
 1. PO 1: Veda, výskum a inovácie,
 2. PO 2: Ľudské zdroje,
 3. PO 3: Zamestnanosť,
 4. PO 4: Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie,
 5. PO 5: Životné prostredie, zmeny klímy a obnoviteľné zdroje energie.

Súlady strategických cieľov PRO voči Národnej stratégii regionálneho rozvoja SR 2030

Strategický cieľ programu	Ciele NSRR SR pre PSK	Prioritné oblasti NSRR SR pre PSK
PO 1. Kvalita bývania s dôrazom na zlepšenie infraštruktúry		PO 5: Životné prostredie, zmeny klímy a obnoviteľné zdroje energie
Cieľ 1.1 Zlepšenie kvality života v oblasti životného prostredia	2. zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu s prepojením na ochranu a tvorbu životného prostredia 3. komplexný rozvoj a posilnenie vidieka na hospodárstve regiónu	
Cieľ 1.2 Zlepšenie základnej infraštruktúry	2. zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu s prepojením na ochranu a	

	tvorbu životného prostredia 3. komplexný rozvoj a posilnenie vidieka na hospodárstve regiónu	
<i>PO 2. Služby pre obyvateľov obce</i>		<i>PO 2: Ľudské zdroje PO 3: Zamestnanosť PO 4: Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie</i>
Cieľ 2.1 Zlepšenie sociálnej a kultúrnej úrovne	2. zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu s prepojením na ochranu a tvorbu životného prostredia 3. komplexný rozvoj a posilnenie vidieka na hospodárstve regiónu 4. zvýšenie kvality ľudského potenciálu – riešenie rómskej otázky a podpora mladých ľudí, rozvoj všetkých foriem celoživotného vzdelávania (CŽV) a celoživotného poradenstva (CŽP)	
Cieľ 2.2 Zlepšenie integrácie marginalizovaných skupín obyvateľstva	4. zvýšenie kvality ľudského potenciálu – riešenie rómskej otázky a podpora mladých ľudí, rozvoj všetkých foriem celoživotného vzdelávania (CŽV) a celoživotného poradenstva (CŽP)	
<i>PO 3. Atraktivita územia v oblasti športu a vzdelávania</i>		<i>PO 2: Ľudské zdroje PO 5: Životné prostredie, zmeny klímy a obnoviteľné zdroje energie</i>
Cieľ 3.1 Zlepšenie podmienok pre šport a oddych	2. zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu s prepojením na ochranu a tvorbu životného prostredia 3. komplexný rozvoj a posilnenie vidieka na hospodárstve regiónu 4. zvýšenie kvality ľudského potenciálu – riešenie rómskej otázky a podpora mladých ľudí, rozvoj všetkých foriem celoživotného vzdelávania (CŽV) a celoživotného poradenstva (CŽP)	
Cieľ 3.2 Zlepšenie kvality vzdelávania	3. komplexný rozvoj a posilnenie vidieka na hospodárstve regiónu 4. zvýšenie kvality ľudského potenciálu – riešenie rómskej otázky a podpora mladých ľudí, rozvoj všetkých foriem celoživotného vzdelávania (CŽV) a celoživotného poradenstva (CŽP)	
<i>PO 4. Poľnohospodárska produkcia a atraktivnosť pre podnikanie</i>		<i>PO 1: Veda, výskum a inovácie PO 4: Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie</i>
Cieľ 4.1 Podpora poľnohospodárstva a podnikania	1. posilnenie produktivity a konkurencieschopnosti v kľúčových a perspektívnych odvetviach priemyslu a služieb 2. zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu s prepojením na ochranu a tvorbu životného prostredia 3. komplexný rozvoj a posilnenie vidieka na hospodárstve regiónu	

Partnerská dohoda SR na roky 2014 - 2020

Partnerská dohoda SR na roky 2014 - 2020 je vzťah medzi Slovenskou republikou a Európskou úniou, ktorý vymedzuje rámec čerpania finančných zdrojov pre SR pre naplnenie Národnej stratégie SR 2030. Obsahuje podrobnú analýzu SR v rôznych oblastiach a určuje rámec rozvojových oblastí. Tie sú rozpracované v ďalších operačných programoch, ktoré sú jednotlivo schvaľované, monitorované a hodnotené EÚ. Partnerská dohoda SR 2020 obsahuje analytický popis problémových oblastí SR vychádzajúcich z Národnej stratégie regionálneho rozvoja s prienikom cieľov v Národnom programe reforiem SR 2014 – 2020, Stratégii Európa 2020 a ďalších stratégií. Ciele sú podrobnejšie rozpracované do konkrétnych rozvojových programov eliminujúcich jednotlivé problémy vo forme

operačných programov. Aj keď PD SR 2020 sleduje v prvom rade finančné zabezpečenie príspevkov z EÚ, sú tieto finančné zdroje len doplnkové a môžu byť použité len na časť prienikových cieľov zlepšenia životných podmienok v SR, ale ich objem podstatne vplýva na možné výdavky spojené s dosahovaním väčšiny cieľov národnej stratégie. Súlad cieľov obce je preto upriamený na programy obsiahnuté v PD SR 2020 uvedených v nasledujúcej tabuľke.

Operačné programy sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

1.	Výskum a inovácie	6.	Efektívna verejná správa
2.	Integrovaná infraštruktúra	7.	Program rozvoja vidieka
3.	Ľudské zdroje	8.	Technická pomoc
4.	Kvalita životného prostredia	9.	Programy Európskej územnej spolupráce
5.	Integrovaný regionálny operačný Program	10.	Rybné hospodárstvo

Jednotlivé Programy s tematickými cieľmi s rozpadom na priority a špecifické ciele sú uvedené v prílohe.

Súlad strategických cieľov PRO voči Partnerskej dohode SR na roky 2014 - 2020

Strategický cieľ programu	Operačný program PD SR 2020
<i>PO 1. Kvalita bývania s dôrazom na zlepšenie infraštruktúry</i>	
Cieľ 1.1 Zlepšenie kvality života v oblasti životného prostredia	Program rozvoja vidieka Kvalita životného prostredia
Cieľ 1.2 Zlepšenie základnej infraštruktúry	Program rozvoja vidieka Kvalita životného prostredia Programy Európskej územnej spolupráce Integrovaný regionálny operačný Program
<i>PO 2. Služby pre obyvateľov obce</i>	
Cieľ 2.1 Zlepšenie sociálnej a kultúrnej úrovne	Program rozvoja vidieka Ľudské zdroje Integrovaný regionálny operačný Program
Cieľ 2.2 Zlepšenie integrácie marginalizovaných skupín obyvateľstva	Program rozvoja vidieka Kvalita životného prostredia Ľudské zdroje Integrovaný regionálny operačný Program
<i>PO 3. Atraktivita územia v oblasti športu a vzdelávania</i>	
Cieľ 3.1 Zlepšenie podmienok pre šport a oddych	Program rozvoja vidieka
Cieľ 3.2 Zlepšenie kvality vzdelávania	Program rozvoja vidieka Ľudské zdroje
<i>PO 4. Poľnohospodárska produkcia a atraktivnosť pre podnikanie</i>	
Cieľ 4.1 Podpora poľnohospodárstva a podnikania	Program rozvoja vidieka Kvalita životného prostredia Výskum a inovácie

Integrovaný regionálny operačný program VÚC PSK 2014-2020

Obec Šarišské Jastrabie patrí do územia Prešovského samosprávneho kraja, preto je pre program rozvoja obce relevantný s IROP - RIUS VÚC PSK. V nasledujúcej tabuľke je uvedená štruktúra priorít Regionálnej integrovanej stratégie PSK na programovacie obdobie 2014 – 2020.

Prioritné osi	Investičné priority
1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch	1.1: Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciálnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov. 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkohlukových, a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility.
2: Ľahší prístup k	2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu,

efektívnym a kvalitnejším verejným službám	regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné.
	2.2: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry.
3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch	3.1: Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasť územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov.
4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie	4.1: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach vrátane verejných budov a v sektore bývania.
	4.2: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec týchto požiadaviek.
	4.3: Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku.
5: Miestny rozvoj vedený komunitou	5.1: Záväzné investície v rámci stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou.
6: Technická pomoc	

Súlady strategických cieľov PRO voči IROP VÚC PSK 2020

Strategický cieľ programu	Investičné priority IROP VÚC PSK 2020
<i>PO 1. Kvalita bývania s dôrazom na zlepšenie infraštruktúry</i>	
Cieľ 1.1 Zlepšenie kvality života v oblasti životného prostredia	4.1: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach vrátane verejných budov a v sektore bývania
Cieľ 1.2 Zlepšenie základnej infraštruktúry	
<i>PO 2. Služby pre obyvateľov obce</i>	
Cieľ 2.1 Zlepšenie sociálnej a kultúrnej úrovne	2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné.
Cieľ 2.2 Zlepšenie integrácie marginalizovaných skupín obyvateľstva	2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné.
<i>PO 3. Atraktivita územia v oblasti športu a vzdelávania</i>	
Cieľ 3.1 Zlepšenie podmienok pre šport a oddych	2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné.
Cieľ 3.2 Zlepšenie kvality vzdelávania	2.2: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry.
<i>PO 4. Poľnohospodárska produkcia a atraktivnosť pre podnikanie</i>	
Cieľ 4.1 Podpora poľnohospodárstva a podnikania	3.1: Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasť územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov.

Časť C – Programová časť

Formulované strategické ciele programu obce vyjadrujú súčasne stanovené priority riešenia problémov na základe ohodnotenia cieľov predstaviteľmi obce. Podrobnejšie stanovenie priorít na úrovni opatrení je vykonané v tabuľke ohodnotením týchto cieľov. Popis na úrovni strategických cieľov je vykonaný s ohľadom na zabezpečenie ich implementácie v tejto štruktúre:

- a) strategický cieľ a zoznam jeho opatrení
- b) popis jednotlivých cieľov je v štruktúre takto rozdelený:
 - obsah cieľa
 - opatrenia, aktivity
 - merateľné výstupy

V nasledujúcej tabuľke je uvedená štruktúra strategických cieľov s rozpadom na opatrenia.

Prioritné osi	Strategický cieľ	Opatrenie
1. Prioritná oblasť: Kvalita bývania s dôrazom na zlepšenie infraštruktúry	Cieľ 1.1 Zlepšenie kvality života v oblasti životného prostredia	Opatrenie 1.1.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV
		Opatrenie 1.1.2 Spracovanie nových právnych noriem a predpisov v oblasti odpadového hospodárstva
		Opatrenie 1.1.3 Zriadenie zberného dvora na odpad
		Opatrenie 1.1.4 Sanácia nelegálnych skládok
		Opatrenie 1.1.5 Využívanie alternatívnych a nízko emisných zdrojov energií
		Opatrenie 1.1.6 Znižovania energetickej náročnosti objektov
	Cieľ 1.2 Zlepšenie základnej infraštruktúry	Opatrenie 1.2.1 Spracovanie územného plánu
		Opatrenie 1.2.2 Rekonštrukcia kultúrneho domu
		Opatrenie 1.2.3 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu
		Opatrenie 1.2.4 Vybudovanie chodníkov
		Opatrenie 1.2.5 Zriadenie ambulancie obvodného lekára
		Opatrenie 1.2.6 Vybudovanie parkovacieho miesta pre hasičské autá
		Opatrenie 1.2.7 Vybudovanie monitorovacieho kamerového systému
		Opatrenie 1.2.8 Rozšírenie telekomunikačných sietí
2. Prioritná oblasť: Služby pre obyvateľov obce	Cieľ 2.1 Zlepšenie sociálnej a kultúrnej úrovne	Opatrenie 2.1.1 Rozšírenie opatrovateľskej služby
		Opatrenie 2.1.2 Podpora aktivít pre starších, hendikepovaných a sociálne odkázaných občanov
		Opatrenie 2.1.3 Podpora činností pre sociálne znevýhodnené komunity
		Opatrenie 2.1.4 Podpora kultúrnych podujatí
		Opatrenie 2.1.5 Rozšírenie aktivít záujmových činností
		Opatrenie 2.1.6 Rozvoj cezhraničnej spolupráce
	Cieľ 2.2 Zlepšenie integrácie marginalizovaných skupín obyvateľstva	Opatrenie 2.2.1 Zvýšenie životnej úrovne marginalizovaných skupín
		Opatrenie 2.2.2 Výstavba bytov a rodinných domov pre marginalizované skupiny
		Opatrenie 2.2.3 Výstavba multifunkčného ihriska
		Opatrenie 2.2.4 Zriadenie komunitného centra
		Opatrenie 2.2.5 Podpora kvalifikačných kurzov a pracovnej motivácie
		Opatrenie 2.2.6 Podpora celoživotného a alternatívneho vzdelávania
3. Prioritná oblasť: Atraktivita územia v oblasti športu a vzdelávania	Cieľ 3.1 Zlepšenie podmienok pre šport a oddych	Opatrenie 3.1.1 Vytvorenie nových a doplnenie existujúcich športovísk
		Opatrenie 3.1.2 Výstavba tribúny na ihrisku
		Opatrenie 3.1.3 Vybudovanie telocvične
		Opatrenie 3.1.4 Rozšírenie športových aktivít
		Opatrenie 3.1.5 Vybudovanie cyklotrasy
		Opatrenie 3.1.6 Vybudovanie klziska
	Cieľ 3.2 Zlepšenie kvality vzdelávania	Opatrenie 3.2.1 Rozšírenie kapacity MŠ a ZŠ
		Opatrenie 3.2.2 Vybudovanie školskej jedálne
		Opatrenie 3.2.3 Zvýšenie kvality vzdelávania technickým a materiálnym vybavením
		Opatrenie 3.2.4 Rozšírenie knižnice
4. Prioritná oblasť: Poľnohospodárska produkcia a atraktivnosť pre podnikanie	Cieľ 4.1 Podpora poľnohospodárstva a podnikania	Opatrenie 4.1.1 Podpora tradičného poľnohospodárstva a poľnohospodárskych produktov
		Opatrenie 4.1.2 Podpora služieb cestovného ruchu a agroturistiky
		Opatrenie 4.1.3 Podpora rozširovania služieb v obci
		Opatrenie 4.1.4 Podpora miestnych podnikateľov

Popis jednotlivých strategických cieľov

1. Prioritná oblasť: Kvalita bývania s dôrazom na zlepšenie infraštruktúry

Strategický cieľ 1.1 Zlepšenie kvality života v oblasti životného prostredia

K hlavným prioritám obce patria opatrenia orientované na riešenie odpadového hospodárstva. Najvýznamnejším sa javí vybudovanie kanalizácie a čističky odpadových vôd. K zlepšeniu odpadového hospodárstva majú prispieť nové právne normy a predpisy vydané obecným zastupiteľstvom. Ďalším opatrením na ochranu životného prostredia je sanácia nepovolených skládok odpadu a zriadenie zberného dvora. V neposlednom rade sa javí z hľadiska ekonomiky a legislatívy znižovanie energetickej náročnosti obecných objektov, ako nevyhnutný krok k zvýšeniu kvality služieb a nezanedbateľným finančným úsporám.

Medzi hlavné opatrenia cieľa patria tieto opatrenia:

Opatrenie 1.1.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV

Opatrenie 1.1.2 Spracovanie nových právnych noriem a predpisov v oblasti odpadového hospodárstva

Opatrenie 1.1.3 Zriadenie zberného dvora na odpad

Opatrenie 1.1.4 Sanácia nelegálnych skládok

Opatrenie 1.1.5 Využívanie alternatívnych a nízko emisných zdrojov energií

Opatrenie 1.1.6 Znižovania energetickej náročnosti objektov

Merateľné ukazovatele realizácie opatrení cieľa 1.1 :

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
1.1.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV	dĺžka (m), termín sprevádzkovania ČOV
1.1.2 Spracovanie nových právnych noriem a predpisov v oblasti odpadového hospodárstva	počet noriem a predpisov
1.1.3 Zriadenie zberného dvora na odpad	termín sprevádzkovania
1.1.4 Sanácia nelegálnych skládok	počet
1.1.5 Využívanie alternatívnych a nízko emisných zdrojov energií	počet zrealizovaných projektov
1.1.6 Znižovania energetickej náročnosti objektov	počet zrealizovaných projektov, dosiahnutá úspora v €

Strategický cieľ 1.2 Zlepšenie základnej infraštruktúry

Dôležitý dokument obce je územnoplánovacia dokumentácia, ktorú je potrebné v obci spracovať. Pre naplnenie cieľa zlepšenie základnej infraštruktúry sú ďalej navrhované opatrenia rekonštrukcie kultúrneho domu a miestneho rozhlasu. V obci je potrebné vybudovať chodníky, ktoré súvisia s vybudovaním kanalizácie. Vybudovaniu kanalizácie a chodníkov bráni hlavne nedostatok finančných zdrojov. Obec potrebuje zriadiť ambulanciu obvodného lekára. Získané hasičské autá pre dobrovoľný hasičský zbor nemajú parkovacie miesta, preto tento problém rieši ďalšie opatrenie vybudovaním týchto miest. S prihliadnutím na početnú skupinu sociálne odkázaných obyvateľov s nízkymi príjmami je potrebné znížiť kriminalitu preventívnym opatrením, vybudovaním monitorovacieho kamerového systému. Telekomunikačné siete chce obec rozšíriť pre lepšiu dostupnosť služieb pre všetkých obyvateľov obce. Skrášlenie obce a okolia výsadbou zelene má priamy vplyv na kvalitu bývania obyvateľov a rozvoj cestovného ruchu. Pre zvyšovanie počtu obyvateľov obce je navrhované opatrenie podpory výstavby rodinných domov vo vhodných lokalitách. V určitej miere je toto opatrenie podmienené vybudovaním verejnej kanalizácie. Z pohľadu návštevníkov obce je potrebné atraktivitu obce zlepšiť osadením informačných a smerových tabúl a zlepšiť aj celkovú propagáciu obce.

Strategický cieľ 1.2 je podporovaný uvedenými opatreniami:

- Opatrenie 1.2.1 Spracovanie územného plánu
- Opatrenie 1.2.2 Rekonštrukcia kultúrneho domu
- Opatrenie 1.2.3 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu
- Opatrenie 1.2.4 Vybudovanie chodníkov
- Opatrenie 1.2.5 Zriadenie ambulancie obvodného lekára
- Opatrenie 1.2.6 Vybudovanie parkovacieho miesta pre hasičské autá
- Opatrenie 1.2.7 Vybudovanie monitorovacieho kamerového systému
- Opatrenie 1.2.8 Rozšírenie telekomunikačných sietí
- Opatrenie 1.2.9 Skultúrnenie obce - výsadba zelene
- Opatrenie 1.2.10 Podpora výstavby rodinných domov
- Opatrenie 1.2.11 Osadenie informačných a smerových tabúľ
- Opatrenie 1.2.12 Zlepšenie propagácie obce

Merateľné ukazovatele realizácie opatrení cieľa 1.2 :

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
Opatrenie 1.2.1 Spracovanie územného plánu	spracovaná ÚPD
Opatrenie 1.2.2 Rekonštrukcia kultúrneho domu	zrekonštruovaný kultúrny dom
Opatrenie 1.2.3 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	zrekonštruovaný rozhlas
Opatrenie 1.2.4 Vybudovanie chodníkov	dĺžka (m)
Opatrenie 1.2.5 Zriadenie ambulancie obvodného lekára	zriadená ambulancia
Opatrenie 1.2.6 Vybudovanie parkovacieho miesta pre hasičské autá	počet parkovacích miest
Opatrenie 1.2.7 Vybudovanie monitorovacieho kamerového systému	rozloha monitorovacieho územia (m2)
Opatrenie 1.2.8 Rozšírenie telekomunikačných sietí	počet nových IT služieb
Opatrenie 1.2.9 Skultúrnenie obce - výsadba zelene	počet vysadenej zelene
Opatrenie 1.2.10 Podpora výstavby rodinných domov	počet novovybudovaných RD
Opatrenie 1.2.11 Osadenie informačných a smerových tabúľ	počet osadených tabúľ
Opatrenie 1.2.12 Zlepšenie propagácie obce	počet propagačných prezentácií

2. Prioritná oblasť: Služby pre obyvateľov obce

Strategický cieľ 2.1 Zlepšenie sociálnej a kultúrnej úrovne

Úlohou cieľa 2.1 je zlepšenie sociálnych služieb, starostlivosti o starých a chorých občanov s možnosťou využitia opatrovateľskej služby a tiež zvýšenie životnej úrovne podporou kultúry. Keďže sa v obci nachádzajú aj hendikepovaní obyvatelia obec chce zaradiť do programu aj túto oblasť. Obec potrebuje aj starostlivosť o rómske etnikum okrem sociálnej oblasti zamerať aj na osvetu a vzdelávanie, ktoré je investíciou do budúcnosti. Podpora kultúry má prispieť k zvýšeniu kvality života obyvateľov a zvýšeniu príťažlivosti obce aj pre návštevníkov. Akcie smerujú na skvalitnenie klubovej činnosti ako pre mládež tak pre dospelých (klub dôchodcov, klub mládeže). Dôležitá je podpora vzdelávania (dospelých, nezamestnaných, mládeže a hlavne rómskych detí). Podobne by mali byť usporiadané pravidelné kultúrne a spoločenské akcie v obci s obecným, regionálnym, ale aj medzinárodným významom.

- Opatrenie 2.1.1 Rozšírenie opatrovateľskej služby
- Opatrenie 2.1.2 Podpora aktivít pre starších, hendikepovaných a sociálne odkázaných občanov
- Opatrenie 2.1.3 Podpora činností pre sociálne znevýhodnené komunity
- Opatrenie 2.1.4 Podpora kultúrnych podujatí
- Opatrenie 2.1.5 Rozšírenie aktivít záujmových činností
- Opatrenie 2.1.6 Rozvoj cezhraničnej spolupráce

Merateľné ukazovatele realizácie opatrení cieľa 2.1 :

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
2.1.1 Rozšírenie opatrovateľskej služby	počet zaopatrených obyvateľov
2.1.2 Podpora aktivít pre starších, hendikepovaných a sociálne odkázaných občanov	počet aktivít
2.1.3 Podpora činností pre sociálne znevýhodnené komunity	počet aktivít
2.1.4 Podpora kultúrnych podujatí	počet podujatí
2.1.5 Rozšírenie aktivít záujmových činností	počet aktivít
2.1.6 Rozvoj cezhraničnej spolupráce	počet aktivít

Strategický cieľ 2.2 Zlepšenie integrácie marginalizovaných skupín obyvateľstva

Veľkú skupinu obyvateľov predstavuje Rómske obyvateľstvo, ktoré má nízku životnú úroveň. Cieľ 2.2 má prispieť k zvýšeniu životnej úrovne tejto skupiny obyvateľov obce. Obec sa teda potrebuje zaoberať integráciou marginalizovaných skupín na území obce. V prvom rade má naplňať cieľ zvýšenie úrovne bývania marginalizovaných skupín. Problém by z časti vyriešila nová výstavba bytov, alebo rodinných domov pre problematickú skupinu obyvateľov, pre ktorých by mohli byť ponúknuté obydlia za protihodnotu určité kritéria pre udržanie poriadku, čistoty a platobnej disciplíny. Podstatnou činnosťou pre Riešenie Rómskej otázky je aj vzdelávanie, práca s deťmi, práca Rómskych asistentov v Komunitnom centre a vytváranie vhodných pracovných miest. Preto je potrebné vybudovať Komunitné centrum, kde by sa tieto aktivity vykonávali. Veľkou príležitosťou pre tieto činnosti je využívanie rôznych grantových schém, podpory štátu a EÚ.

Opatrenie 2.2.1 Zvýšenie životnej úrovne marginalizovaných skupín

Opatrenie 2.2.2 Výstavba bytov a rodinných domov pre marginalizované skupiny

Opatrenie 2.2.3 Výstavba multifunkčného ihriska

Opatrenie 2.2.4 Zriadenie komunitného centra

Opatrenie 2.2.5 Podpora kvalifikačných kurzov a pracovnej motivácie

Merateľné ukazovatele realizácie opatrení cieľa 2.2 :

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
2.2.1 Zvýšenie životnej úrovne marginalizovaných skupín	počet aktivít
2.2.2 Výstavba bytov a rodinných domov pre marginalizované skupiny	počet bytových jednotiek
2.2.3 Výstavba multifunkčného ihriska	počet vybudovaných ihrísk
2.2.4 Zriadenie komunitného centra	počet zapojených do KC
2.2.5 Podpora kvalifikačných kurzov a pracovnej motivácie	počet aktivít

3. Prioritná oblasť: Atraktivita územia v oblasti športu a vzdelávania

Strategický cieľ 3.1 Zlepšenie podmienok pre šport a oddych

Cieľ 3.1 je naplňaný opatreniami, ktoré majú prispieť hlavne k športu a vytvoreniu miest na uskutočňovanie rôznych spoločenských podujatí. Nedostatok detských ihrísk znižuje možnosť efektívneho využívania času pre športové aktivity detí. Nevyhnutnosťou pre podporu športu je výstavba telocvične a doplnenie športového vybavenia. Cieľ naplňa aj oparenie vybudovania nových športovísk, ako cyklotrasy, klziská a výstavby tribúny na existujúcom ihrisku. Vedomostné, športové a kultúrne akcie prispievajú k rozvoju hodnôt a efektívnejšiemu využívaniu času mládeže.

Opatrenie 3.1.1 Vytvorenie nových a doplnenie existujúcich športovísk

Opatrenie 3.1.2 Výstavba tribúny na ihrisku

Opatrenie 3.1.3 Vybudovanie telocvične

Opatrenie 3.1.4 Rozšírenie športových aktivít

Opatrenie 3.1.5 Vybudovanie cyklotrasy

Opatrenie 3.1.6 Vybudovanie klziska

Merateľné ukazovatele realizácie opatrení cieľa 3.1 :

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
3.1.1 Vytvorenie nových a doplnenie existujúcich športovísk	počet športovísk
3.1.2 Výstavba tribúny na ihrisku	vybudovaná tribúna
3.1.3 Vybudovanie telocvične	vybudovaná telocvičňa
3.1.4 Rozšírenie športových aktivít	počet aktivít
3.1.5 Vybudovanie cyklotrasy	dĺžka (m)
3.1.6 Vybudovanie klziska	vybudované klzisko

Strategický cieľ 3.2 Zlepšenie kvality vzdelávania

Vzdelávanie je jeden z najdôležitejších predpokladov pre rozvoj. V súčasnosti je kapacita školských zariadení na hraničnej úrovni. Z tohto dôvodu si vzdelávanie vyžaduje rozšírenie kapacít Základnej a materskej školy. Najväčším problémom je školské stravovanie, ktoré je v súčasnosti vykonávané v prenajatom objekte a vyžaduje si vybudovanie novej jedálne. Škola si vyžaduje nové technické a materiálne vybavenie, ako aj rozšírenie knižného fondu. V oblasti vzdelávania dospelých sú potrebné aktivity zamerané na rekvalifikáciu a celoživotné vzdelávanie. Posledným opatrením je zabezpečená motivácia talentovaných žiakov, ktorá je nevyhnutnou pre rozvoj a podchytenie talentov mládeže.

Opatrenie 3.2.1 Rozšírenie kapacity MŠ a ZŠ

Opatrenie 3.2.2 Vybudovanie školskej jedálne

Opatrenie 3.2.3 Zvýšenie kvality vzdelávania technickým a materiálnym vybavením

Opatrenie 3.2.4 Rozšírenie knižnice

Opatrenie 3.2.5 Podpora celoživotného a alternatívneho vzdelávania

Opatrenie 3.2.6 Podpora motivácie vzdelávania talentovaných žiakov

Merateľné ukazovatele realizácie opatrení cieľa 3.2 :

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
3.2.1 Rozšírenie kapacity MŠ a ZŠ	počet zvýšenej kapacity
3.2.2 Vybudovanie školskej jedálne	vybudovaná jedáleň
3.2.3 Zvýšenie kvality vzdelávania technickým a materiálnym vybavením	počet pomôcok
3.2.4 Rozšírenie knižnice	počet knižných titulov
3.2.5 Podpora celoživotného a alternatívneho vzdelávania	počet aktivít
3.2.6 Podpora motivácie vzdelávania talentovaných žiakov	počet aktivít

4. Prioritná oblasť: Poľnohospodárska produkcia a atraktivnosť pre podnikanie

Strategický cieľ 4.1 Podpora poľnohospodárstva a podnikania

Cieľ rozvoja vlastných aktivít obce chce iniciovať spoluprácu a realizáciu cieľov prostredníctvom podnikateľov, firiem, fondov EÚ, kultúrnych fondov, nadácií a pod. Musí zvýšiť vplyv na podnikateľov, poskytovať informácie o možnostiach podnikania v obci, získavať kontakty, investorov, zabezpečiť propagáciu zámerov navonok aj formou ponuky produktov, prípravu projektov, novín, brožúr, internet, informovať podnikateľov a vykonávať marketing (s mestom/mikroregiónom), neustále vyhodnocovať záujem. V oblasti podnikania na uskutočnenie určených opatrení obec prispeje pripravením podmienok spolupráce s podnikateľmi, a prípravou plánov tak v oblasti agroprodukcie, ako aj v podnikaní. Orientácia tretieho opatrenia sleduje nielen rozšírenie služieb v obci, ale aj zlepšenie doteraz poskytovaných služieb. Je preto dôležité vytvoriť v partnerstve „obec – podnikateľ“ aktivity, ktoré vyplývajú z potenciálu obce a podnikateľov, teda zameranie opatrení na poľnohospodárstvo.

Opatrenie 4.1.1 Podpora tradičného poľnohospodárstva a poľnohospodárskych produktov

Opatrenie 4.1.2 Podpora služieb cestovného ruchu a agroturistiky

Opatrenie 4.1.3 Podpora rozširovania služieb v obci

Opatrenie 4.1.4 Podpora miestnych podnikateľov

Merateľné ukazovatele realizácie opatrení cieľa 4.1 :

Opatrenie	Merateľný ukazovateľ
4.1.1 Podpora tradičného poľnohospodárstva a poľnohospodárskych produktov	počet aktivít
4.1.2 Podpora služieb cestovného ruchu a agroturistiky	počet aktivít
4.1.3 Podpora rozširovania služieb v obci	počet aktivít
4.1.4 Podpora miestnych podnikateľov	počet aktivít

Časť D – Realizačná časť

Prvá časť kapitoly obsahuje rámcový návrh ďalšieho postupu. Hlavné etapy a procesy sú špecifikované na základe spracovania tohto dokumentu. V druhej časti formou tabuľky je spracovaný % odhadovaný časový harmonogram plnenia špecifických cieľov a opatrení programu, ktorý súčasne vyjadruje aj % čerpania zdrojov, ktoré sú požadované na ich realizáciu.

Hlavné etapy programu

- E1 schválenie stratégie rozvoja a jej programového dokumentu,
- E2 upresnenie programu (výber projektov, zodpovednosť, čas, financie),
- E3 realizácia a monitoring programu.

Etapa E1 (obsahuje procesy):

- podrobné prejednanie opatrení a aktivít so zástupcami obce,
- schválenie stratégie programu rozvoja orgánmi obce,
- zabezpečenie organizácie realizácie programu.

Etapa E2

- dojednávanie partnerstva na realizáciu a financovanie programu so subjektmi územnej spolupráce,
- upresnenie aktivít pre jednotlivé opatrenia so subjektmi územnej spolupráce
- špecifikácia pravidiel pre výber projektov,
- získanie, spracovanie, výber, hodnotenie projektov,
- upresnenie časového harmonogramu aktivít
- tvorba akčného plánu s určením zodpovednosti za jednotlivé aktivity
- upresnenie mier a ukazovateľov špecifických cieľov,
- upresnenie vecného, časového a finančného plánu,
- upresnenie programového rozpočtu obce na príslušné obdobie vo vzťahu k programu,
- stanovenie pravidiel pre manažment a monitoring programu.

Etapa E3

- sledovanie a kontrola realizácie projektov programu,
- hodnotenie priebehu a výsledkov programu,
- spracovanie správ k čerpaniu prostriedkov z fondov,
- aktualizácia opatrení a aktivít cieľov programu.

Časový rámec (harmonogram) realizácie programu.

Časový rámec je odhad vo forme % plnenia jednotlivých špecifických cieľov do roku 2020. Jednotlivé časové mílniky vyjadrujú súčasne aj % čerpania požadovaných zdrojov na realizáciu jednotlivých opatrení. Konkrétne čiastky budú určené až po spracovaní ekonomického rozboru na základe zoznamu navrhovaných projektov pre realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít v 2 etape programovacieho cyklu. Rámcový časový harmonogram je spracovaný v nasledujúcej tabuľke.

Časový harmonogram programu

Strategický cieľ	Opatrenie	Plnenie %	Termín
Cieľ 1.1 Zlepšenie kvality života v oblasti životného prostredia	Opatrenie 1.1.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV	100	2024
	Opatrenie 1.1.2 Spracovanie nových právnych noriem a predpisov v oblasti odpadového hospodárstva	100	2017
	Opatrenie 1.1.3 Zriadenie zberného dvora na odpad	100	2022
	Opatrenie 1.1.4 Sanácia nelegálnych skládok	100	2018
	Opatrenie 1.1.5 Využívanie alternatívnych a nízko emisných zdrojov energií	100	priebežne
	Opatrenie 1.1.6 Znižovania energetickej náročnosti objektov	100	2024
Cieľ 1.2 Zlepšenie základnej infraštruktúry	Opatrenie 1.2.1 Spracovanie územného plánu	100	2020
	Opatrenie 1.2.2 Rekonštrukcia kultúrneho domu	100	2020
	Opatrenie 1.2.3 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	100	2022
	Opatrenie 1.2.4 Vybudovanie chodníkov	100	2022
	Opatrenie 1.2.5 Zriadenie ambulancie obvodného lekára	100	2022
	Opatrenie 1.2.6 Vybudovanie parkovacieho miesta pre hasičské autá	100	2018
	Opatrenie 1.2.7 Vybudovanie monitorovacieho kamerového systému	100	2018
	Opatrenie 1.2.8 Rozšírenie telekomunikačných sietí	100	2022
	Opatrenie 1.2.9 Skultúrnenie obce - výsadba zelene	100	Priebežne
	Opatrenie 1.2.10 Podpora výstavby rodinných domov	100	Priebežne
	Opatrenie 1.2.11 Osadenie informačných a smerových tabúlí	100	2019
	Opatrenie 1.2.12 Zlepšenie propagácie obce	100	Priebežne
Cieľ 2.1 Zlepšenie sociálnej a kultúrnej úrovne	Opatrenie 2.1.1 Rozšírenie opatrovateľskej služby	100	Priebežne
	Opatrenie 2.1.2 Podpora aktivít pre starších, hendikepovaných a sociálne odkázaných občanov	100	Priebežne
	Opatrenie 2.1.3 Podpora činností pre sociálne znevýhodnené komunity	100	Priebežne
	Opatrenie 2.1.4 Podpora kultúrnych podujatí	100	Priebežne
	Opatrenie 2.1.5 Rozšírenie aktivít záujmových činností	100	Priebežne
	Opatrenie 2.1.6 Rozvoj cezhraničnej spolupráce	100	Priebežne
Cieľ 2.2 Zlepšenie integrácie marginalizovaných skupín obyvateľstva	Opatrenie 2.2.1 Zvýšenie životnej úrovne marginalizovaných skupín	100	Priebežne
	Opatrenie 2.2.2 Výstavba bytov a rodinných domov pre marginalizované skupiny	100	2024
	Opatrenie 2.2.3 Výstavba multifunkčného ihriska	100	2020
	Opatrenie 2.2.4 Zriadenie komunitného centra	100	2020
	Opatrenie 2.2.5 Podpora kvalifikačných kurzov a pracovnej motivácie	100	Priebežne
Cieľ 3.1 Zlepšenie podmienok pre šport a oddych	Opatrenie 3.1.1 Vytvorenie nových a doplnenie existujúcich športovísk	100	2020
	Opatrenie 3.1.2 Výstavba tribúny na ihrisku	100	2020
	Opatrenie 3.1.3 Vybudovanie telocvične	100	2019
	Opatrenie 3.1.4 Rozšírenie športových aktivít	100	2024
	Opatrenie 3.1.5 Vybudovanie cyklotrasy	100	2019
	Opatrenie 3.1.6 Vybudovanie klziska	100	2020
Cieľ 3.2 Zlepšenie kvality vzdelávania	Opatrenie 3.2.1 Rozšírenie kapacity MŠ a ZŠ	100	2024
	Opatrenie 3.2.2 Vybudovanie školskej jedálne	100	2020
	Opatrenie 3.2.3 Zvýšenie kvality vzdelávania technickým a materiálным vybavením	100	Priebežne
	Opatrenie 3.2.4 Rozšírenie knižnice	100	Priebežne
	Opatrenie 3.2.5 Podpora celoživotného a alternatívneho vzdelávania	100	Priebežne
	Opatrenie 3.2.6 Podpora motivácie vzdelávania talentovaných žiakov	100	Priebežne
Cieľ 4.1 Podpora poľnohospodárstva a podnikania	Opatrenie 4.1.1 Podpora tradičného poľnohospodárstva a poľnohospodárskych produktov	100	Priebežne
	Opatrenie 4.1.2 Podpora služieb cestovného ruchu a agroturistiky	100	Priebežne
	Opatrenie 4.1.3 Podpora rozširovania služieb v obci	100	Priebežne
	Opatrenie 4.1.4 Podpora miestnych podnikateľov	100	Priebežne

Akčný plán aktivít programu

Opatrenie	Aktivity	Termín	Financie	Zodpovedný
Opatrenie 1.1.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV	Projektové dokumentácie	2017	20 000	starosta
	Územné rozhodnutie, Stavebné povolenie	2017	1 000	starosta
	Výber dodávateľa	2019	3 000	starosta
	Realizácia stavby	2024	2 500 000	Vedenie obce
Opatrenie 1.1.2 Spracovanie nových právnych noriem a predpisov v oblasti odpadového hospodárstva	Spracovanie Programu odpadového hospodárstva	2017	2 000	Vedenie obce
	Schválenie nových VZN obce v oblasti odpadového hospodárstva	2017	0	Vedenie obce
Opatrenie 1.1.3 Zriadenie zberného dvora, separovanie a recyklácia odpadu	Vybudovanie zberného dvora	2022	500 000	Vedenie obce
Opatrenie 1.1.4 Sanácia nelegálnych skládok	Výber dodávateľa	2017	1 000	Vedenie obce
	Likvidácia skládok	2018	200 000	Vedenie obce
Opatrenie 1.1.5 Využívanie alternatívnych a nízko emisných zdrojov energií	Spracovanie projektov podporujúcich alternatívne a nízko emisných zdrojov energií	2024	10 000	Vedenie obce
Opatrenie 1.1.6 Znižovania energetickej náročnosti objektov	Spracovanie projektov pre jednotlivé objekty	2024	5 000	Vedenie obce
Opatrenie 1.2.1 Spracovanie územného plánu	Spracovanie a schválenie územného plánu	2020	15 000	Vedenie obce
Opatrenie 1.2.2 Rekonštrukcia kultúrneho domu	Rozšírenie projektovej dokumentácie	2018	5 000	Vedenie obce
	Dokončenie rekonštrukcie kultúrneho domu	2020	200 000	Vedenie obce
Opatrenie 1.2.3 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	Spracovanie projektovej dokumentácie miestneho rozhlasu	2022	1 000	Vedenie obce
	Rekonštrukcia rozhlasu	2022	30 000	Vedenie obce
Opatrenie 1.2.4 Vybudovanie chodníkov	Spracovanie projektovej dokumentácie pre vybudovanie chodníkov	2022	10 000	Vedenie obce
	Realizácia chodníkov	2022	400 000	Vedenie obce
Opatrenie 1.2.5 Zriadenie ambulancie obvodného lekára	Zriadenie priestorov pre ambulanciu	2022	5 000	Vedenie obce
Opatrenie 1.2.6 Vybudovanie parkovacieho miesta pre hasičské autá	Spracovanie projektovej dokumentácie	2017	1 000	Vedenie obce
	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	2018	70 000	Vedenie obce
Opatrenie 1.2.7 Vybudovanie monitorovacieho kamerového systému	Realizácia monitorovacieho systému	2018	20 000	Vedenie obce
Opatrenie 1.2.8 Rozšírenie telekomunikačných sietí	Podporovať viacerých poskytovateľov	2022	0	Vedenie obce
Opatrenie 1.2.9 Skultúrnenie obce - výsadba zelene	Poverenie dobrovoľníkov pre výsadbu zelene	2024	16 000	Vedenie obce
Opatrenie 1.2.10 Podpora výstavby rodinných domov	Úprava hraníc intravilánu	2018	0	Vedenie obce
	Vysporiadanie pozemkov určenej lokality	2024	300 000	Vedenie obce
	Rozšírenie Inžinierskych sietí	2024	200 000	Vedenie obce

Opatrenie	Aktivity	Termín	Financie	Zodpovedný
Opatrenie 1.2.11 Osadenie informačných a smerových tabúľ	Spracovanie projektovej dokumentácie informačných tabúľ	2019	1 000	Vedenie obce
	Osadenie informačných a smerových tabúľ a dopravných značiek	2019	10 000	Vedenie obce
Opatrenie 1.2.12 Zlepšenie propagácie obce	Zabezpečenie propagačných materiálov obce	2024	3200	Vedenie obce
	Plán distribúcie propagačných materiálov	2024	0	Vedenie obce
	Plán prezentácií obce na rôznych spoločenských podujatiach	2024	0	Vedenie obce
Opatrenie 2.1.1 Rozšírenie opatrovateľskej služby	Spracovanie Komunitného plánu sociálnych služieb	2024	0	Vedenie obce
Opatrenie 2.1.2 Podpora aktivít pre starších, hendikepovaných a sociálne odkázaných občanov	Spoluorganizovanie rôznych podujatí pre starších, hendikepovaných a sociálne odkázaných obyvateľov	2024	16 000	Vedenie obce
	Vytvorenie klubových priestorov pre záujmové skupiny obyvateľov	2020	10 000	Vedenie obce
Opatrenie 2.1.3 Podpora činností pre sociálne znevýhodnené komunity	Vytvorenie Rómskych občianskych hliadok	2018	200 000	Vedenie obce
	Zabezpečenie komunitného centra a rôznych terénnych sociálnych služieb	2024	150 000	Vedenie obce
Opatrenie 2.1.4 Podpora kultúrnych podujatí	Spracovanie plánu kultúrnych podujatí v obci	2024	0	Vedenie obce
	Spoluorganizovanie rôznych kultúrnych podujatí	2024	48 000	Vedenie obce
Opatrenie 2.1.5 Rozšírenie aktivít záujmových činností	Príspevky pre rôzne záujmové činnosti	2024	24 000	Vedenie obce
Opatrenie 2.1.6 Rozvoj cezhraničnej spolupráce	Príprava investičných projektov	2024	200 000	Vedenie obce
	Príprava neinvestičných projektov	2024	50 000	Vedenie obce
Opatrenie 2.2.1 Zvýšenie životnej úrovne marginalizovaných skupín	Vytvorenie Miestnej občianskej poriadkovej služby	2024	60 000	Vedenie obce
	Podpora komunitnej práce	2024	60 000	Vedenie obce
	Vysporiadanie pozemkov v Rómskej osade	2024	100 000	Vedenie obce
	Dobudovanie infraštruktúry bývania	2024	1 500 000	Vedenie obce
Opatrenie 2.2.2 Výstavba bytov a rodinných domov pre marginalizované skupiny	Príprava projektovej dokumentácie	2024	20 000	Vedenie obce
	Výstavba RD	2024	1000 000	Vedenie obce
Opatrenie 2.2.3 Výstavba multifunkčného ihriska	Spracovanie projektovej dokumentácie	2019	5 000	Vedenie obce
	Výstavba ihriska	2020	75 000	Vedenie obce
Opatrenie 2.2.4 Zriadenie komunitného centra	Výstavba komunitného centra	2020	350 000	Vedenie obce
Opatrenie 2.2.5 Podpora kvalifikačných kurzov a pracovnej motivácie	Podpora vzdelávania dospelých	2024	50 000	Vedenie obce
Opatrenie 3.1.1 Vytvorenie nových a doplnenie existujúcich športovísk	Výstavba detských ihrísk	2020	40 000	Vedenie obce
	Výstavba fitness	2020	35 000	Vedenie obce
Opatrenie 3.1.2 Výstavba tribúny na ihrisku	Spracovanie projektovej dokumentácie	2020	3 000	Vedenie obce
	Výstavba tribúny	2024	30 000	Vedenie obce
Opatrenie 3.1.3 Vybudovanie telocvične	Príprava projektovej dokumentácie telocvične	2018	10 000	Vedenie obce

	Výstavba telocvične	2019	400 000	Vedenie obce
Opatrenie 3.1.4 Rozšírenie športových aktivít	Zriadenie klubu stolného tenisu Šarišské Jastrabie	2019	16 000	Vedenie obce
	Organizovanie športových podujatí	2024	24 000	Vedenie obce
Opatrenie 3.1.5 Vybudovanie cyklotrás	Spracovanie projektovej dokumentácie	2019	5 000	Vedenie obce
	Výstavba cyklotrasy napojenie na EUROVELO 2011	2019	200 000	Vedenie obce
Opatrenie 3.1.6 Vybudovanie klziska	Spracovanie PD klziska s chladením	2018	6 000	Vedenie obce
	Výstavba klziska	2020	30 000	Vedenie obce
Opatrenie 3.2.1 Rozšírenie kapacity MŠ a ZŠ	Spracovanie PD na dobudovanie MŠ	2020	10 000	Vedenie obce
	Dobudovanie priestorov v MŠ	2024	300 000	Vedenie obce
Opatrenie 3.2.2 Vybudovanie školskej jedálne	Spracovanie PD školskej jedálne	2019	10 000	Vedenie obce
	Výstavba školskej jedálne	2020	300 000	Vedenie obce
Opatrenie 3.2.3 Zvýšenie kvality vzdelávania technickým a materiálnym vybavením	Vybudovanie odborných učební	2024	150 000	Riaditeľ ZŠ
Opatrenie 3.2.4 Rozšírenie knižnice	Modernizácia obecnej knižnice	2020	20 000	Vedenie obce
	Rozšírenie knižného fondu	2024	16 000	Vedenie obce
Opatrenie 3.2.5 Podpora celoživotného a alternatívneho vzdelávania	Podpora celoživotného a alternatívneho vzdelávania	2024	32 000	Vedenie obce
Opatrenie 3.2.6 Podpora motivácie vzdelávania talentovaných žiakov	Periodické usporiadanie talentových súťaží	2024	24 000	Vedenie obce
Opatrenie 4.1.1 Podpora tradičného poľnohospodárstva a poľnohospodárskych produktov	Pravidelné organizovanie podujatí v oblasti tradičného poľnohospodárstva	2024	24 000	Vedenie obce
	Pomoc pri vysporiadaní pozemkov miestnych argofarmárov	2024	24 000	Vedenie obce
Opatrenie 4.1.2 Podpora služieb cestovného ruchu a agroturistiky	Podpora služieb cestovného ruchu a agroturistiky	2024	32 000	Vedenie obce
Opatrenie 4.1.3 Podpora rozširovania služieb v obci	Podpora rozširovania služieb v obci	2024	24 000	Vedenie obce
Opatrenie 4.1.4 Podpora miestnych podnikateľov	Podpora miestnych podnikateľov	2024	40 000	Vedenie obce

Organizácia programu

Program rozvoja obce je dôležitý predovšetkým tým, že zahŕňa základné informácie k stratégii obce vo všetkých súvislostiach rozvoja. Predkladá sa rôznym komisiám na vyššej programovacej úrovni, slúži ako koncepčný materiál pre formulovanie cieľov rôznych projektov, ako podklad pre žiadosti o finančnú podporu na realizáciu týchto projektov a tiež na upresňovanie, získavanie a koordináciu záujmov partnerov na území obce.

Realizácia programu je vykonávaná na základe projektov. Pri ich špecifikácii a výbere dochádza k združovaniu záujmov a prostriedkov. Účinnosť plnenia programu je možné zvýšiť len na základe partnerstiev. Okrem súkromnej podnikateľskej bázy sú to napríklad partneri, ktorí čerpajú zdroje aj z iných fondov EÚ a zo sveta. Vhodnými partnermi sú vysoké školy, výskumné a technologické inštitúcie a rôzne ďalšie inštitúcie.

Uskutočňovanie lokálneho rozvoja by mali zabezpečovať partnerstvá aktérov územnej spolupráce ako napr.: individuálne fyzické a právnické osoby, Obecný úrad, komisie zastupiteľstva, mikroregión, VÚC PSK, podnikateľské spoločnosti, živnostníci, samostatne hospodáriaci roľníci a pod.. Z uvedeného vyplýva, že pri realizácii programu sa podieľajú mnohí účastníci jednotlivých projektov. K tomu je potrebné zabezpečiť vhodnú organizáciu a riadenie tohto procesu, ktorý pozostáva z plánovacích, komunikačných činností ako aj sledovania, hodnotenia a aktualizácie programu.

Štruktúra organizačného zabezpečenia manažmentu programu je závislá od špecifických podmienok obce a bude upresnená v ďalšom kroku programovacieho cyklu. Pre tento dokument programu je navrhovaný štandard stanovujúci princípy v tomto obsahu:

Zastupiteľstvo obce

Najvyšší orgán na čele so starostom, má politickú a riadiacu zodpovednosť za plnenie celého programu rozvoja obce,

- prijíma rozhodnutia o postupe realizácie programu,
- ustanovuje riadiacu skupinu/osobu, ktorú poverí riadením procesu,
- schvaľuje návrhy a projekty rozvoja,
- dojednáva partnerské vzťahy,
- hodnotí, schvaľuje výsledky a výstupy programu a
- zabezpečuje jeho realizáciu a rozhoduje o zmenách.

Riadiaca skupina

Činnosti riadiacej skupiny v obci preberá najvyšší orgán. (Riadením procesu napr. konkrétneho projektu však môže poveriť aj inú osobu alebo inštitúciu). Hlavné činnosti manažmentu programu sú:

- organizačné a technické zabezpečenie programu,
- kontrola (fyzická, ekonomická, kvalitatívna),
- monitoring a evidencia (pomocou ukazovateľov),
- hodnotenie (priebežné a záverečné) a
- spracovanie správ o stave a výsledkoch.

Pracovná skupina

Zloženie pracovnej skupiny musí odrážať príslušný rozsah záujmov v území obce. V skupine by preto mali byť reprezentanti verejného a súkromného sektora, podnikatelia a pod., zástupcovia ako z obce, tak aj partneri zúčastňujúci sa na realizácii programu, teda subjekty územnej spolupráce. Dôležití sú predovšetkým odborne zdatní a spoločensky uznávaní, so znalosťou situácie a pomerov obce a jej programových zámernov. Súčasťou skupiny môže byť externý konzultant, ktorý je pomocníkom vo všetkých fázach programu.

Hlavné činnosti tejto skupiny sú:

- vykonávať rozbery pre zabezpečenie programu,
- posudzovať projekty do programu,
- prejednávať vecnú problematiku s partnermi,
- spracovávať a preberať dokumentáciu projektov,
- riešiť operatívne problémy pri realizácii programu a
- spracovávať a predkladať návrhy pre aktualizáciu programu.

Verejnosť

Účasť verejnosti je zvlášť dôležitá, pretože určuje výslednú legitimitu, vierohodnosť a záväznosť programu. Verejnosť sa v procese tvorby a realizácie programu zúčastňuje dvoma spôsobmi:

- prostredníctvom svojich zástupcov v celom procese a
- účasťou na prejednávaní čiastkových a celkových výsledkov programu.

Konkrétna podoba účasti a formy prejednávania závisí od podmienok, ktoré si obec vytvorí napr. pre tlač, rozhlas, internet, verejné prejednávanie a pod. Informovanosť a publicita je jednou z podmienok úspešnosti realizácie cieľov programu obce.

Manažment programu

Organizačné zásady a pravidlá riadenia budú stanovené v etape E1. Tieto zásady musia byť stanovené tak, aby zabezpečovali celý proces plnenia programu. Obsahujú pravidlá pre procesy, ktoré sa vzájomne prekrývajú. Sú to hlavne tieto všeobecné činnosti:

- získavanie, sledovanie, hodnotenie a spracovanie informácií,
- prejednávanie nadväznosti postupu realizácie projektov a
- vytváranie technických a organizačných podmienok pre realizáciu projektov.

Je zrejmé, že pre špecifické riešené problémy a projekty je potrebné, aby pracovná skupina spracovala aj špecifické pravidlá v súlade so stanovenými zásadami. Pritom je potrebné rešpektovať aj väzby na okolie napr.:

- stavebný dozor, životné prostredie, hygiena, veterinárna starostlivosť, ochrana prírody a krajiny, finančné úrady, okresné, mestské a krajské úrady a pod.

Pre manažment v rámci organizačných zásad musia byť vymedzené základné činnosti jednotlivých úrovní, zodpovednosť, spôsob a forma predkladania správ, časové charakteristiky (napr. frekvencia pravidelného hodnotenia a schvaľovania zastupiteľstvom obce, predkladania správ

pracovnými skupinami a pod.) Vlastný rámec manažmentu programu je vymedzený tromi hlavnými procesmi, ktorými sú: kontrola, monitoring a hodnotenie.

Kontrola

Štandardne má byť vykonávaná: fyzická, ekonomická a kvalitatívna kontrola na mieste. Vo fáze schvaľovania je potrebné kontrolovať výsledky posúdenia prijateľnosti projektu, prípravu zmlúv, kontrolu v priebehu, ukončenia etapy alebo realizácie, pred platbami a pod.

Kontrola má byť vykonávaná aj u dodávateľa materiálu a služieb. Z kontroly je potrebné spracovať správy, ktoré sú podkladom pre platby (fondy EÚ, banky). Obsahom je, či realizácia rešpektuje stanovené parametre projektu, finančné prostriedky a či bol dosiahnutý cieľ programu.

Monitoring

Znamená sledovanie a preberanie výstupov, financovanie jednotlivých činností, projektov alebo etáp. Monitoring je potrebné vykonávať voči stanoveným ukazovateľom cieľov programu. Výsledky je potrebné tiež spracovať, pretože sú súčasťou správ pre vyššie úrovne programov (regionálny monitorovací výbor) a administratívu fondov.

Hodnotenie

Je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom programu. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka a vzniknuté problémy. Riešenie prioritných problémov sa posudzuje s použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie.

Časť E – Finančná časť

Pre finančný plán je možno vychádzať zo súčasných podmienok a očakávaných predpokladov získavania zdrojov na realizáciu programu. Na základe hlavných princípov programovacieho obdobia 2014 - 2020 EÚ (spoločný finančný strategický rámec EÚ, princíp partnerstva, mechanizmus tematickej koncentrácie, viacfondový prístup, integrovaný prístup k stratégii územného rozvoja, plnenie kondicionalít – podmienenosti, princíp doplnkovosti) je zrejmé, že aktivity vykonávané za účelom dosiahnutia rozvoja lokálneho rozvoja majú byť financované z viacerých zdrojov. Pri realizácii jednotlivých projektov môžu byť využívané verejné zdroje, fondy EÚ, vlastné zdroje, externé zdroje a súkromné zdroje.

Odhad realizácie program vychádza z týchto očakávaných zdrojov:

a) Verejné financovanie

Za financovanie z verejných zdrojov je možné považovať príspevok zo štátneho rozpočtu formou spolufinancovania schválených projektov z fondov EÚ vo výške 5 – 50%, podľa Stratégie financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020 v SR.

Verejné financovanie je možné využiť z fondov, alebo príspevkami z jednotlivých úradov ústrednej štátnej správy spadajúcich do niektorých zo štátnych kapitol štátneho rozpočtu, alebo spolufinancovanie s regionálnou samosprávou PSK.

b) Fondy EÚ

Sú to predovšetkým alokované zdroje Európskou úniou určené pre napĺňanie Stratégie Európa 2020. Rozpočet EÚ na obdobie rokov 2014 – 2020 je predpokladaný vo výške 960 mld. €. Európska únia schvaľuje príspevky na predložené projekty cez štrukturálne fondy (Európsky fond regionálneho rozvoja - ERDF, Európsky sociálny fond – ESF), Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka, Európsky fond pre námorné a rybné hospodárstvo, Kohézny fond, Európsky poľnohospodársky záručný fond, Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých, Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby, LIFE+, a iné iniciatívy spoločenstva a finančné mechanizmy.

Slovenská republika predpokladá finančné príspevky EÚ pre zabezpečenie svojej stratégie na roky 2014 – 2020 na základe Partnerskej dohody s EÚ vo výške 15,3 mld.€. * Alokácia finančných zdrojov pre jednotlivé operačné programy je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

	Operačný program	Riadiaci orgán	Alokácia 2014-20
1.	Výskum a inovácie	MŠVVŠ SR	2,2 mld. €*
2.	Integrovaná infraštruktúra	MDVRR SR	4 mld. €*
3.	Ľudské zdroje	MPSVR SR	2 mld. €*
4.	Kvalita životného prostredia	MŽP SR	3,1 mld. €*
5.	Integrovaný regionálny Operačný Program	MPRV SR	1,8 mld. €*
6.	Efektívna verejná správa	MV SR	278,5 mil. €*
7.	Technická pomoc	ÚV SR	169 mil. €*
8.	Program rozvoja vidieka	MPRV SR	1,54 mld. €*
9.	Programy Európskej územnej spolupráce	-	223,3 mil. €*
10.	Rybné hospodárstvo	-	-
	SPOLU		15,3 mld. €*

*uvedená suma je len informatívna na základe rámcovej dohody

Programy Európskej územnej spolupráce:

	Programy cezhraničnej spolupráce	Riadiaci orgán
1.	Slovenská republika – Česká republika 2014 - 2020	MPRV SR
2.	Slovenská republika – Rakúsko 2014 - 2020	MPRV SR
3.	Poľsko - Slovenská republika 2014 - 2020	MPRV SR
4.	Maďarsko - Slovenská republika 2014 - 2020	MPRV SR
5.	ENI Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina 2014 - 2020	MPRV SR
	Programy národnej spolupráce	
6.	Stredná Európa	ÚV SR
7.	ETC Dunaj	ÚV SR
	Programy medziregionálnej spolupráce	
8.	INTERREG	MH SR
9.	ESPO	MDVRR SR
10.	INTERACT	BSK – RO, MH SR – Národný kontaktný bod
11.	URBACT	MDVRR SR

c) Ďalšie zdroje

Vlastné zdroje:

Program rozvoja obce Šarišské Jastrabie musí obec finančne zabezpečiť v prvom rade vlastnými finančnými zdrojmi pri každom opatrení. Podiel nákladov na jednotlivé opatrenia z vlastných zdrojov sa bude líšiť podľa špecifika daného opatrenia a možnosti získania finančných zdrojov z iných zdrojov. Predpokladá sa že pri realizácii projektov s podporou finančných príspevkov z ďalších zdrojov bude minimálne spolufinancovanie 5%. Jednotlivé projekty však budú spolufinancované rôznym podielom, podľa ich typu a finančnej náročnosti. V každom prípade bude program rozvoja obce realizovaný s podporou vlastných finančných zdrojov, čo sa má prejavovať aj v programovom rozpočte obce.

Externé zdroje:

Medzi externé zdroje môžu patriť: zvýhodnené úvery domácich a zahraničných finančných inštitúcií, ďalšie grantové schémy aj z iných vyspelých krajín.

Súkromné zdroje:

Za súkromné zdroje možno považovať: finančné príspevky fyzických a právnických podnikateľských subjektov a mimovládnych organizácií, alebo združení podnikateľov v spojení so združením obcí/mikroregiónu a pod..

Je potrebné zdôrazniť, že možná výška získanej podpory z EÚ je limitovaná vo väčšine prípadoch len kvalitou projektov. Môže byť teda podstatne vyššia, ale aj nižšia. Možnosti získania finančných zdrojov sú podmienené princípom združovania a partnerstva na základe kvalitného riadenia konkrétnych projektov. Ďalším atribútom pre dosiahnutie zvýšenia finančných zdrojov je možnosť čerpania finančných zdrojov z ďalších fondov, iniciatív či už európskeho, alebo až svetového merítka.

Presnejšia špecifikácia finančného rámca a alokácie finančných prostriedkov na realizáciu stratégie, jej konkrétnych opatrení a aktivít bude vykonaná postupne na základe verejného schválenia predloženej stratégie rozvoja obce. Upresnenie finančného plánu bude riešené ako súčasť ďalšej etapy programovacieho cyklu programu.

Finančný rámec pre realizáciu PHSR Šarišské Jastrabie

Názov opatrenia*	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ- výsledku, dopadu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Súkromné zdroje	Úverové zdroje	EIB príspevok (informatívne)	Iné zdroje
				mesiac/rok - mesiac/rok			a=b+e+f+g+h	b=c+d				
Cieľ 1.1 Zlepšenie kvality života v oblasti životného prostredia					3 142 000 €	2 968 750 €	468 750 €	2 500 000 €	0 €	0 €	0 €	173 250 €
Opatrenie 1.1.1	Vybudovanie kanalizácie a ČOV	2223 - Miestne kanalizácie	dĺžka (m), termín sprevádzkovania ČOV, počet pripojených domácností	2017/2024	2 424 000 €	2 302 800 €	363 600 €	1 939 200 €				121 200 €
Opatrenie 1.1.2	Spracovanie nových právnych noriem a predpisov v oblasti odpadového hospodárstva		počet noriem a predpisov, znížený počet skládok	2017/2017	2 000 €	0 €	0 €	0 €				2 000 €
Opatrenie 1.1.3	Zriadenie zberného dvora na odpad	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	termín sprevádzkovania, separovaný odpad - tona	2018/2022	500 000 €	475 000 €	75 000 €	400 000 €				25 000 €
Opatrenie 1.1.4	Sanácia nelegálnych skládok	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	počet zlikvidovaných skládok	2017/2024	201 000 €	190 950 €	30 150 €	160 800 €				10 050 €
Opatrenie 1.1.5	Využívanie alternatívnych a nízko emisných zdrojov energií	2302 - Stavby energetických zariadení	počet zrealizovaných projektov, znížený objem emisií	2017/2024	10 000 €	0 €	0 €	0 €				10 000 €
Opatrenie 1.1.6	Znižovania energetickej náročnosti objektov	2302 - Stavby energetických zariadení	počet zrealizovaných projektov, dosiahnutá úspora v €	2017/2024	5 000 €	0 €	0 €	0 €				5 000 €
Cieľ 1.2 Zlepšenie základnej infraštruktúry					1 287 200 €	1 148 150 €	247 350 €	900 800 €	0 €	0 €	0 €	139 050 €
Opatrenie 2.1.1	Spracovanie územného plánu		spracovanie ÚPD, termín platnosti ÚPD	2018/2020	15 000 €	0 €	0 €	0 €				15 000 €
Opatrenie 1.2.2	Rekonštrukcia kultúrneho domu	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	zrekonštruovaný kultúrny dom	2018/2020	205 000 €	194 750 €	30 750 €	164 000 €				10 250 €
Opatrenie 1.2.3	Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	2213 - Diaľkové telekomunikačné	zrekonštruovaný rozhlas	2017/2022	31 000 €	29 450 €	29 450 €	0 €				1 550 €

		siete a vedenia										
Opatrenie 1.2.4	Vybudovanie chodníkov	2112 - Miestne komunikácie	dĺžka (m)	2017/2022	410 000 €	389 500 €	61 500 €	328 000 €				20 500 €
Opatrenie 1.2.5	Zriadenie ambulancie obvodného lekára	1264 - Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia	zriadená ambulancia, počet pacientov	2018/2022	5 000 €	0 €	0 €	0 €				5 000 €
Opatrenie 1.2.6	Vybudovanie parkovacieho miesta pre hasičské autá	1242 - Garážové budovy	počet parkovacích miest	2017/2018	71 000 €	30 000 €	30 000 €	0 €				41 000 €
Opatrenie 1.2.7	Vybudovanie monitorovacieho kamerového systému		rozloha monitorovacieho územia (m2), znížená kriminalita - počet deliktov	2017/2018	20 000 €	19 000 €	19 000 €	0 €				1 000 €
Opatrenie 1.2.8	Rozšírenie telekomunikačných sietí	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	počet nových IT služieb	2019/2022	0 €	0 €	0 €	0 €				0 €
Opatrenie 1.2.9	Skultúrnenie obce - výsadba zelene	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	počet vysadenej zelene	2017/2024	16 000 €	0 €	0 €	0 €				16 000 €
Opatrenie 1.2.10	Podpora výstavby rodinných domov	1110 - Jednobytové budovy	počet novovybudovaných RD	2018/2024	500 000 €	475 000 €	75 000 €	400 000 €				25 000 €
Opatrenie 1.2.11	Osadenie informačných a smerových tabúlí	2112 - Miestne komunikácie	počet osadených tabúlí	2018/2019	11 000 €	10 450 €	1 650 €	8 800 €				550 €
Opatrenie 1.2.12	Zlepšenie propagácie obce		počet propagačných prezentácií	2017/2024	3 200 €	0 €	0 €	0 €				3 200 €
Cieľ 2.1 Zlepšenie sociálnej a kultúrnej úrovne					698 000 €	594 700 €	93 900 €	500 800 €	0 €	0 €	0 €	103 300 €
Opatrenie 2.1.1	Rozšírenie opatrovateľskej služby		počet zaopatrených obyvateľov	2018/2024	0 €	0 €	0 €	0 €				0 €
Opatrenie 2.1.2	Podpora aktivít pre starších, hendikepovaných a sociálne odkázaných občanov		počet aktivít	2020/2024	26 000 €	24 700 €	3 900 €	20 800 €				1 300 €
Opatrenie 2.1.3	Podpora činností pre sociálne znevýhodnené komunity		počet aktivít	2018/2024	350 000 €	332 500 €	52 500 €	280 000 €				17 500 €
Opatrenie 2.1.4	Podpora kultúrnych podujatí		počet podujatí	2017/2024	48 000 €	0 €	0 €	0 €				48 000 €

Opatrenie 2.1.5	Rozšírenie aktivít záujmových činností		počet aktivít	2017/2024	24 000 €	0 €	0 €	0 €				24 000 €
Opatrenie 2.1.6	Rozvoj cezhraničnej spolupráce		počet aktivít	2017/2024	250 000 €	237 500 €	37 500 €	200 000 €				12 500 €
Cieľ 2.2 Zlepšenie integrácie marginalizovaných skupín obyvateľstva					3 220 000 €	3 059 000 €	483 000 €	2 576 000 €	0 €	0 €	0 €	161 000 €
Opatrenie 2.2.1	Zvýšenie životnej úrovne marginalizovaných skupín		počet aktivít	2017/2024	1 720 000 €	1 634 000 €	258 000 €	1 376 000 €				86 000 €
Opatrenie 2.2.2	Výstavba bytov a rodinných domov pre marginalizované skupiny	1122 - Trojbytové a viacbytové budovy	počet bytových jednotiek	2018/2024	1 020 000 €	969 000 €	153 000 €	816 000 €				51 000 €
Opatrenie 2.2.3	Výstavba multifunkčného ihriska	2411 - Športové ihriská	počet vybudovaných ihrísk	2019/2020	80 000 €	76 000 €	12 000 €	64 000 €				4 000 €
Opatrenie 2.2.4	Zriadenie komunitného centra		počet zapojených do KC	2018/2020	350 000 €	332 500 €	52 500 €	280 000 €				17 500 €
Opatrenie 2.2.5	Podpora kvalifikačných kurzov a pracovnej motivácie		počet aktivít	2018/2024	50 000 €	47 500 €	7 500 €	40 000 €				2 500 €
Cieľ 3.1 Zlepšenie podmienok pre šport a oddych					799 000 €	659 550 €	380 350 €	279 200 €	0 €	0 €	0 €	115 450 €
Opatrenie 3.1.1	Vytvorenie nových a doplnenie existujúcich športovísk	2411 - Športové ihriská	počet športovísk	2019/2020	75 000 €	71 250 €	11 250 €	60 000 €				3 750 €
Opatrenie 3.1.2	Výstavba tribúny na ihrisku	2411 - Športové ihriská	vybudovaná tribúna	2020/2024	33 000 €	31 350 €	4 950 €	26 400 €				1 650 €
Opatrenie 3.1.3	Vybudovanie telocvične	1265 - Budovy na šport	vybudovaná telocvičňa	2018/2019	410 000 €	328 000 €	328 000 €	0 €				82 000 €
Opatrenie 3.1.4	Rozšírenie športových aktivít		počet aktivít	2019/2024	40 000 €	0 €	0 €	0 €				16 000 €
Opatrenie 3.1.5	Vybudovanie cyklotrasy	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	dĺžka (m)	2019/2019	205 000 €	194 750 €	30 750 €	164 000 €				10 250 €
Opatrenie 3.1.6	Vybudovanie klziska	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	vybudované klzisko	2018/2020	36 000 €	34 200 €	5 400 €	28 800 €				1 800 €
Cieľ 3.2 Zlepšenie kvality vzdelávania					862 000 €	726 600 €	358 600 €	368 000 €	0 €	0 €	0 €	131 400 €
Opatrenie 3.2.1	Rozšírenie kapacity MŠ a ZŠ	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	počet zvýšenej kapacity	2020/2024	310 000 €	294 500 €	46 500 €	248 000 €				15 500 €

Opatrenie 3.2.2	Vybudovanie školskej jedálne	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	vybudovaná jedáleň	2019/2020	310 000 €	248 000 €	248 000 €	0 €				62 000 €	
Opatrenie 3.2.3	Zvýšenie kvality vzdelávania technickým a materiálnym vybavením		počet pomôcok	2017/2024	150 000 €	142 500 €	22 500 €	120 000 €				7 500 €	
Opatrenie 3.2.4	Rozšírenie knižnice		počet knižných titulov	2017/2024	36 000 €	16 000 €	16 000 €	0 €				16 000 €	
Opatrenie 3.2.5	Podpora celoživotného a alternatívneho vzdelávania		počet aktivít	2017/2024	32 000 €	25 600 €	25 600 €	0 €				6 400 €	
Opatrenie 3.2.6	Podpora motivácie vzdelávania talentovaných žiakov		počet aktivít	2017/2024	24 000 €	0 €	0 €	0 €				24 000 €	
Cieľ 4.1 Podpora poľnohospodárstva a podnikania						86 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	123 000 €
Opatrenie 4.1.1	Podpora tradičného poľnohospodárstva a poľnohospodárskych produktov		počet aktivít	2017/2024	27 000 €	0 €	0 €	0 €				27 000 €	
Opatrenie 4.1.2	Podpora služieb cestovného ruchu a agroturistiky		počet aktivít	2017/2024	32 000 €	0 €	0 €	0 €				32 000 €	
Opatrenie 4.1.3	Podpora rozširovania služieb v obci		počet aktivít	2017/2024	27 000 €	0 €	0 €	0 €				24 000 €	
Opatrenie 4.1.4	Podpora miestnych podnikateľov		počet aktivít	2017/2024	0 €	0 €	0 €	0 €				40 000 €	
Celkom						9 232 200 €	8 430 150 €	1 673 350 €	6 756 800 €	0 €	0 €	0 €	815 050 €

Časť E.I Indikatívny finančný plán PHSR

Prioritné osi	Strategický cieľ	Opatrenie	Finančný predpoklad v € podľa rokov								SPOLU €
			2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
1. Prioritná oblasť: Kvalita bývania s dôrazom na zlepšenie infraštruktúry	Cieľ 1.1 Zlepšenie kvality života v oblasti životného prostredia	Opatrenie 1.1.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV	21 000		3 000		625 000	625 000	625 000	625 000	2 524 000
		Opatrenie 1.1.2 Spracovanie nových právnych noriem a predpisov v oblasti odpadového hospodárstva	2 000								2 000
		Opatrenie 1.1.3 Zriadenie zberného dvora na odpad						500 000			500 000
		Opatrenie 1.1.4 Sanácia nelegálnych skládok	1 000	200 000							201 000
		Opatrenie 1.1.5 Využívanie alternatívnych a nízko emisných zdrojov energií	2 500		2 500			2 500		2 500	10 000
		Opatrenie 1.1.6 Znižovania energetickej náročnosti objektov	2 500							2 500	5 000
		Cieľ 1.2 Zlepšenie základnej infraštruktúry	Opatrenie 1.2.1 Spracovanie územného plánu				15 000				
	Opatrenie 1.2.2 Rekonštrukcia kultúrneho domu		5 000		200 000						205 000
	Opatrenie 1.2.3 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu						31 000				31 000
	Opatrenie 1.2.4 Vybudovanie chodníkov						410 000				410 000
	Opatrenie 1.2.5 Zriadenie ambulancie obvodného lekára						5 000				5 000
	Opatrenie 1.2.6 Vybudovanie parkovacieho miesta pre hasičské autá	1 000	70 000								71 000
	Opatrenie 1.2.7 Vybudovanie monitorovacieho kamerového systému		20 000								20 000

Prioritné osi	Strategický cieľ	Opatrenie	Finančný predpoklad v € podľa rokov								SPOLU €	
			2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
		Opatrenie 1.2.8 Rozšírenie telekomunikačných sietí						0			0	
		Opatrenie 1.2.9 Skultúrnenie obce - výsadba zelene	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	16 000	
		Opatrenie 1.2.10 Podpora výstavby rodinných domov				100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	500 000	
		Opatrenie 1.2.11 Osadenie informačných a smerových tabúl			11 000						11 000	
		Opatrenie 1.2.12 Zlepšenie propagácie obce	400	400	400	400	400	400	400	400	3 200	
2. Prioritná oblasť: Služby pre obyvateľov obce	Cieľ 2.1 Zlepšenie sociálnej a kultúrnej úrovne	Opatrenie 2.1.1 Rozšírenie opatrovateľskej služby	0								0	
		Opatrenie 2.1.2 Podpora aktivít pre starších, hendikepovaných a sociálne odkázaných občanov	2 000	2 000	2 000	12 000	2 000	2 000	2 000	2 000	26 000	
		Opatrenie 2.1.3 Podpora činností pre sociálne znevýhodnené komunity		100 000	100 000					75 000	75 000	350 000
		Opatrenie 2.1.4 Podpora kultúrnych podujatí	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	48 000
		Opatrenie 2.1.5 Rozšírenie aktivít záujmových činností	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	24 000
		Opatrenie 2.1.6 Rozvoj cezhraničnej spolupráce			125 000				125 000			250 000
	Cieľ 2.2 Zlepšenie integrácie marginalizovaných skupín obyvateľstva	Opatrenie 2.2.1 Zvýšenie životnej úrovne marginalizovaných skupín	15 000	15 000	15 000	15 000	65 000	65 000	1 515 000	15 000	1 720 000	
		Opatrenie 2.2.2 Výstavba bytov a rodinných domov pre marginalizované skupiny		20 000		1 000 000					1 020 000	
		Opatrenie 2.2.3 Výstavba			5 000	75 000					80 000	

		multifunkčného ihriska										
		Opatrenie 2.2.4 Zriadenie komunitného centra				350 000					350 000	
		Opatrenie 2.2.5 Podpora kvalifikačných kurzov a pracovnej motivácie	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	50 000	
3. Prioritná oblasť: Atraktivita územia v oblasti športu a vzdelávania	Cieľ 3.1 Zlepšenie podmienok pre šport a oddych	Opatrenie 3.1.1 Vytvorenie nových a doplnenie existujúcich športovísk				75 000					75 000	
		Opatrenie 3.1.2 Výstavba tribúny na ihrisku				3 000	10 000	10 000	10 000		33 000	
		Opatrenie 3.1.3 Vybudovanie telocvične		10 000	400 000							410 000
		Opatrenie 3.1.4 Rozšírenie športových aktivít	3 000	3 000	5 667	5 667	5 667	5 667	5 667	5 667	5 667	40 000
		Opatrenie 3.1.5 Vybudovanie cyklotrasy			205 000							205 000
		Opatrenie 3.1.6 Vybudovanie klziska		6 000		30 000						36 000
	Cieľ 3.2 Zlepšenie kvality vzdelávania	Opatrenie 3.2.1 Rozšírenie kapacity MŠ a ZŠ				10 000				150 000	150 000	310 000
		Opatrenie 3.2.2 Vybudovanie školskej jedálne			10 000	300 000						310 000
		Opatrenie 3.2.3 Zvýšenie kvality vzdelávania technickým a materiálnym vybavením			25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	150 000
		Opatrenie 3.2.4 Rozšírenie knižnice	2 000	2 000	2 000	22 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	36 000
		Opatrenie 3.2.5 Podpora celoživotného a alternatívneho vzdelávania	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	32 000
		Opatrenie 3.2.6 Podpora motivácie vzdelávania talentovaných žiakov	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	24 000
Poľnohospodárstva a atraktivita	Cieľ 4.1 Podpora poľnohospodárstva a podnikania	Opatrenie 4.1.1 Podpora tradičného poľnohospodárstva a poľnohospodárskych produktov	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	48 000	
		Opatrenie 4.1.2 Podpora	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	32 000

	služieb cestovného ruchu a agroturistiky										
	Opatrenie 4.1.3 Podpora rozširovania služieb v obci	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	24 000
	Opatrenie 4.1.4 Podpora miestnych podnikateľov	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	40 000
											10 252 200

Záver

Predložený dokument Program rozvoja obce je spracovaný na základe zadania zastupiteľstvom obce Šarišské Jastrabie. Po jeho odsúhlasení sa stane záväzným programom rozvoja obce. Jeho ďalšou fázou je vytvorenie organizácie a manažmentu pre postupné zabezpečenie cieľov a ich opatrení na základe prípravy kvalitných projektov, získaných finančných zdrojov na ich realizáciu a spolupráce s partnermi programu.

Prílohy

Zoznam skratiek

BSK	Bratislavský samosprávny kraj
EÚ	Európska Únia
EK	Európska komisia
PSK	Prešovský samosprávny kraj
LAU 1	Lokálna štatistická územná jednotka okresu (Local Area Units)
LAU 2	Lokálna štatistická územná jednotka obce (Local Area Units)
MDRR SR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MŠVVŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NUTS I	Nomenklatúrna štatistická územná jednotka – územie Slovenska
NUTS II	Nomenklatúrna štatistická územná jednotka – územie východného, stredného, alebo západoslovenského kraja
NUTS III	Nomenklatúrna štatistická územná jednotka Vyššieho územného celku
NSRR SR	Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
PD SR 2014	Partnerská dohoda Slovenskej republiky s Európskou úniou na roky 2014 – 2020
PHaSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
OP	Operačný program
SC	Strategický cieľ
SR	Slovenská republika
SWOT	Analýza na základe hodnotenia 4 stránok - Silné stránky (Strengths), Slabé stránky (Weaknesses), Príležitosti (Opportunities), Ohrozenia (Threats)
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
VÚC BSK	Vyšší územný celok Bratislavského samosprávneho kraja
VÚC PSK	Vyšší územný celok Prešovského samosprávneho kraja

Odsúhlasenie cieľov a stanovenie priorít
Dotazník poslancov (poradie priorít: 1, 2, 3... atď.)

Strategický cieľ	Opatrenie	áno/nie	priorita
Cieľ 1.1 Zlepšenie kvality života v oblasti životného prostredia	Opatrenie 1.1.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV		
	Opatrenie 1.1.2 Spracovanie nových právnych noriem a predpisov v oblasti odpadového hospodárstva		
	Opatrenie 1.1.3 Zriadenie zberného dvora na odpad		
	Opatrenie 1.1.4 Sanácia nelegálnych skládok		
	Opatrenie 1.1.5 Využívanie alternatívnych a nízko emisných zdrojov energií		
	Opatrenie 1.1.6 Znižovania energetickej náročnosti objektov		
Cieľ 1.2 Zlepšenie základnej infraštruktúry	Opatrenie 1.2.1 Spracovanie územného plánu		
	Opatrenie 1.2.2 Rekonštrukcia kultúrneho domu		
	Opatrenie 1.2.3 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu		
	Opatrenie 1.2.4 Vybudovanie chodníkov		
	Opatrenie 1.2.5 Zriadenie ambulancie obvodného lekára		
	Opatrenie 1.2.6 Vybudovanie parkovacieho miesta pre hasičské autá		
	Opatrenie 1.2.7 Vybudovanie monitorovacieho kamerového systému		
	Opatrenie 1.2.8 Rozšírenie telekomunikačných sietí		
	Opatrenie 1.2.9 Skultúrnenie obce - výsadba zelene		
	Opatrenie 1.2.10 Podpora výstavby rodinných domov		
	Opatrenie 1.2.11 Osadenie informačných a smerových tabúľ		
	Opatrenie 1.2.12 Zlepšenie propagácie obce		
Cieľ 2.1 Zlepšenie sociálnej a kultúrnej úrovne	Opatrenie 2.1.1 Rozšírenie opatrovateľskej služby		
	Opatrenie 2.1.2 Podpora aktivít pre starších, hendikepovaných a sociálne odkázaných občanov		
	Opatrenie 2.1.3 Podpora činností pre sociálne znevýhodnené komunity		
	Opatrenie 2.1.4 Podpora kultúrnych podujatí		
	Opatrenie 2.1.5 Rozšírenie aktivít záujmových činností		
	Opatrenie 2.1.6 Rozvoj cezhraničnej spolupráce		
Cieľ 2.2 Zlepšenie integrácie marginalizovaných skupín obyvateľstva	Opatrenie 2.2.1 Zvýšenie životnej úrovne marginalizovaných skupín		
	Opatrenie 2.2.2 Výstavba bytov a rodinných domov pre marginalizované skupiny		
	Opatrenie 2.2.3 Výstavba multifunkčného ihriska		
	Opatrenie 2.2.4 Zriadenie komunitného centra		
	Opatrenie 2.2.5 Podpora kvalifikačných kurzov a pracovnej motivácie		
Cieľ 3.1 Zlepšenie podmienok pre šport a oddych	Opatrenie 3.1.1 Vytvorenie nových a doplnenie existujúcich športovísk		
	Opatrenie 3.1.2 Výstavba tribúny na ihrisku		
	Opatrenie 3.1.3 Vybudovanie telocvične		
	Opatrenie 3.1.4 Rozšírenie športových aktivít		
	Opatrenie 3.1.5 Vybudovanie cyklotrasy		
	Opatrenie 3.1.6 Vybudovanie klziska		
Cieľ 3.2 Zlepšenie kvality vzdelávania	Opatrenie 3.2.1 Rozšírenie kapacity MŠ a ZŠ		
	Opatrenie 3.2.2 Vybudovanie školskej jedálne		
	Opatrenie 3.2.3 Zvýšenie kvality vzdelávania technickým a materiálnym vybavením		
	Opatrenie 3.2.4 Rozšírenie knižnice		
	Opatrenie 3.2.5 Podpora celoživotného a alternatívneho vzdelávania		
	Opatrenie 3.2.6 Podpora motivácie vzdelávania talentovaných žiakov		
Cieľ 4.1 Podpora poľnohospodárstva a podnikania	Opatrenie 4.1.1 Podpora tradičného poľnohospodárstva a poľnohospodárskych produktov		
	Opatrenie 4.1.2 Podpora služieb cestovného ruchu a agroturistiky		
	Opatrenie 4.1.3 Podpora rozširovania služieb v obci		
	Opatrenie 4.1.4 Podpora miestnych podnikateľov		

Štruktúra vybraných operačných programov

Operačný program Výskum a inovácie obsahuje prioritné osi, priority a špecifické ciele uvedené v nasledujúcej tabuľke:

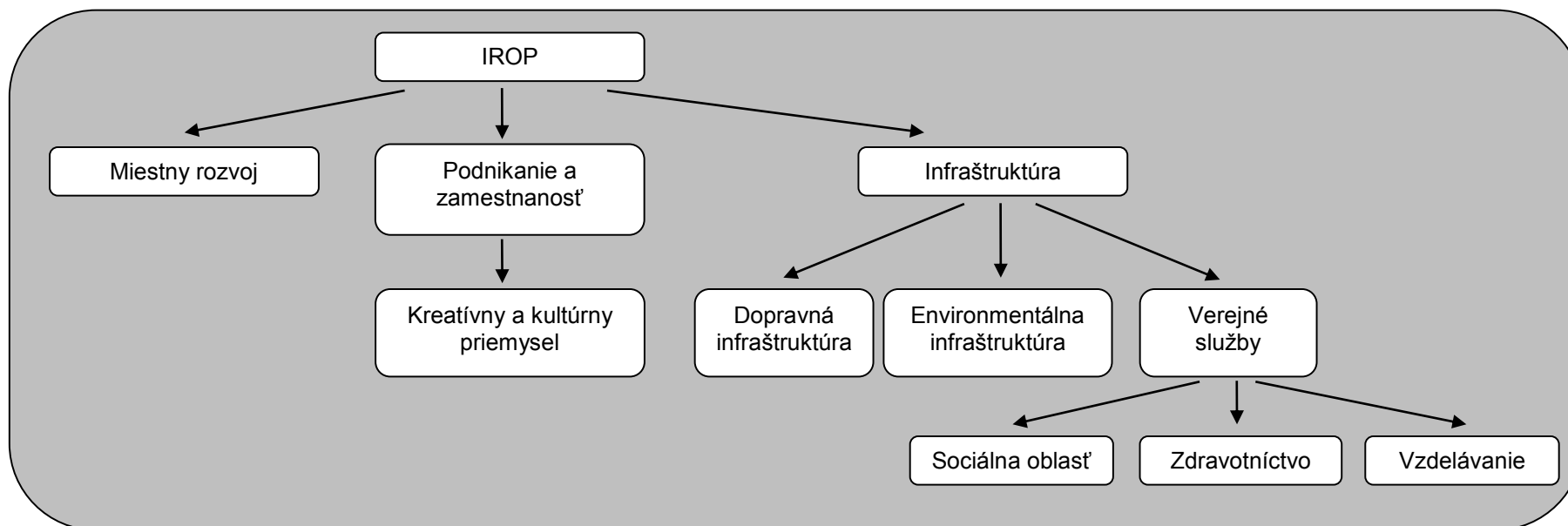
Tematický cieľ	Prioritná os	Investičná priorita	Špecifický cieľ
TC1 Posilnenie technologického rozvoja a inovácií	PO1 Podpora výskumu, vývoja a inovácií	IP1.1 Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho záujmu	<p>ŠC 1.1.1 výšenie výkonnosti systému VaV prostredníctvom horizontálnej podpory technologického transferu a IKT</p> <p>ŠC 1.1.2 Zvýšenie účasti SR v projektoch medzinárodnej spolupráce</p> <p>ŠC 1.1.3 Zvýšenie výskumnej aktivity prostredníctvom zlepšenia koordinácie a konsolidácie VaV potenciálu výskumných inštitúcií nevykonávajúcich hospodársku činnosť</p>
		IP1.2 Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä podpory investovania do vývoja produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie, ekologických inovácií, aplikácií verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie za podpory technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov, opatrení skorého overovania výrobkov, rozšírených výrobných kapacít, prvej výroby, najmä v základných podporných technológiách, a šírenia technológií na všeobecný účel	<p>1.2.1 Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom spolupráce výskumných inštitúcií a podnikateľskej sféry</p> <p>1.2.2 Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách</p>
		IP2.1 Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho záujmu	2.1.1 Zvýšenie výskumnej aktivity BSK kraja prostredníctvom revitalizácie a posilnenia výskumno-vzdelávacích, inovačných a podnikateľských kapacít výskumných inštitúcií v Bratislave
		IP2.2 Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä podpory investovania do vývoja produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie, ekologických inovácií, aplikácií verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie za podpory technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov, opatrení skorého overovania výrobkov, rozšírených výrobných kapacít, prvej výroby, najmä v základných podporných technológiách, a šírenia technológií na všeobecný účel	<p>2.2.1 Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom budovania výskumno-vývojových centier v Bratislave</p> <p>2.2.2 Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách v Bratislavskom kraji</p>
	PO3 Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP	IP3.1 Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpory zakladania nových firiem, a to aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov	3.1.1 Nárast vzniku nových, konkurencieschopných MSP
		IP3.2 Vývoj a uplatňovanie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie	3.2.1 Nárast internacionalizácie MSP a využívania možností jednotného trhu EÚ
		IP3.3 Podpora vytvárania a rozširovania vyspelých kapacít pre vývoj produktov a služieb	3.3.1 Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP vo fáze rozvoja
	TC3 Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP	PO4 Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji	IP4.1 Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpory zakladania nových firiem, a to aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov
IP4.2 Podpora vytvárania a rozširovania vyspelých kapacít pre vývoj produktov a služieb			

Integrovaný regionálny operačný program (IROP)

Stratégia IROP kombinuje a synergicky prepája vhodne zvolené intervencie regionálneho a miestneho charakteru a intervencie národného charakteru ako prostriedku posilnenia kvality života a regionálnej konkurencieschopnosti, s dopadom na vyvážený územný rozvoj.

IROP je možné považovať za nástroj podpory opatrení (predovšetkým verejných služieb), ktoré sú realizované z miestnej a regionálnej úrovne. Významným aktérom realizácie štrukturálnych politík na miestnej a regionálnej úrovni sú orgány miestnej a regionálnej územnej samosprávy (obce, mestá a vyššie územné celky). Je založená na koncepte rozvoja regionálnej konkurencieschopnosti s komplementárnou podporou štyroch oblastí: infraštruktúra, efektívne verejné služby, podpora podnikania a tvorby pracovných miest a podpora miestnych komunít na vidieku a v mestách.

Integrovaný regionálny operačný program je koncipovaný v nasledujúcej štruktúre:

Integrovaný regionálny operačný program - štruktúra

Prioritná os	Tematický cieľ	Investičná priorita	Špecifický cieľ
1. Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch	7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach	b) Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov	1.1 Zlepšenie dostupnosti k cestnej infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy
		c) Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkohlukových, a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility	1.2.1 Zabezpečenie udržateľnej formy mobility prostredníctvom zvyšovania atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy
			1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb.
2. Lahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám	9. Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	a) Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné	2.1.1 Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú (poskytovanú na komunitnej úrovni)
			2.1.2 Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom zlepšenia dostupnosti ku kvalitným službám v integrovanej zdravotnej starostlivosti.
	10. Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania	Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry	2.1.3 Modernizovať infraštruktúru ústavných zariadení poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť, za účelom zvýšenia produktivity a zlepšenia dostupnosti ku kvalitným zdravotníckym službám
			2.2.1 Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí
		2.2.2 Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl	
			2.2.3 Zvýšenie počtu žiakov na odbornom výcviku
3. Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch	8. Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily	b) Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasťou územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov	3.1 Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti v kultúrnom a kreatívnom sektore prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia vo forme tvrdej a mäkkej infraštruktúry pre rozvoj kreativity a netechnologických inovácií
4. Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie	4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	c) Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach vrátane verejných budov a v sektore bývania	4.1 Zvýšenie energetickej efektívnosti budov na bývanie
	6. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov	b) Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec týchto požiadaviek	4.2.1 Zvýšenie dostupnosti zdrojov podzemných vôd pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou 4.2.2 Zabezpečenie bezproblémového zásobovania obyvateľstva kvalitnou pitnou vodou a efektívnej likvidácie odpadových vôd bez negatívnych dopadov na životné prostredie

		(e) Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku	4.3.1 Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmeny klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku.
			4.3.2 Regenerácia a využitie nevyužívaných objektov a areálov (brownfields) a vnútroblokov sídlisk s cieľom zlepšenia kvality života obyvateľov v obciach, mestách a mestských oblastiach.
5. Miestny rozvoj vedený komunit	9. Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	d) Záväzné investície v rámci stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou	5.1.1 Zvýšenie budovania kapacít pre miestny rozvoj vedený komunitou
			5.1.2 Zvýšenie tvorby pracovných miest rozvojom podnikania a inovácií na miestnej úrovni
			5.1.3 Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach

Program Efektívna verejná správa - štruktúra

Prioritná os	Tematický cieľ	Investičná priorita	Špecifický cieľ
Posilňovanie inštitucionálnych kapacít a efektívnosti VS	Posilnenie inštitucionálnych kapacít orgánov VS a zainteresovaných strán a efektivity VS	Investície do inštitucionálnych kapacít a do efektívnosti VS a verejných služieb na národnej, regionálnej a miestnej úrovni v záujme reforiem, lepšej právnej úpravy a dobrej správy	1.1 Skvalitnenie systémov a optimalizácia procesov s orientáciou na občanov a podnikateľov
			1.2 Modernizácia RLZ a zvyšovanie kompetencií zamestnancov
			1.3 Zefektívnenie súdneho systému a vymožitelnosti práva
			1.4 Zabezpečenie transparentného a efektívneho uplatňovania pravidiel verejného obstarávania a podpora dôsledného uplatňovania princípov 3E
Technická pomoc			2.1 Podpora a skvalitňovanie administratívnych kapacít, vzdelávanie a zvyšovanie odbornosti zamestnancov
			2.2 Systémová a technická podpora
			2.3 Zabezpečenie efektívnej komunikácie OP EVS

Operačný program Integrovaná infraštruktúra - štruktúra

Prioritná os	Tematický cieľ	Investičná priorita	Špecifický cieľ
PO 1	TC 7 – Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach	Podpora multimodálneho jednotného európskeho dopravného priestoru pomocou investícií do TEN-T	1.1 Modernizácia a rozvoj hlavných železničných tratí a uzlov dopravne významných z hľadiska medzinárodnej a vnútroštátnej dopravy
		Vývoj a modernizácia komplexných, interoperabilných železničných systémov vysokej kvality a podpora opatrení na znižovanie hluku	1.2 Zlepšenie kvality železničnej infraštruktúry implementáciou vybraných prvkov TSI na najdôležitejších tratiach pre medzinárodnú dopravu
			1.3 Zlepšenie kvality služieb železničnej verejnej osobnej dopravy prostredníctvom obnovy mobilných prostriedkov
PO 2	TC 7 – Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach	Podpora multimodálneho jednotného európskeho dopravného priestoru pomocou investícií do TEN-T	2.1 Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre TEN-T prostredníctvom výstavby nových úsekov diaľnic a rýchlostných ciest
PO 3	TC 7 – Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach	Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkohlukových, a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility	3.1 Zvýšenie atraktivity verejnej osobnej dopravy prostredníctvom zlepšenia kvality infraštruktúry pre IDS a mestskú dráhovú dopravu
			3.2 Zvýšenie atraktivity a prístupnosti verejnej osobnej dopravy prostredníctvom obnovy mobilných prostriedkov dráhovej MHD
PO 4	TC 7 – Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach	Podpora multimodálneho jednotného európskeho dopravného priestoru pomocou investícií do TEN-T	4.1 Zlepšenie kvality služieb poskytovaných vo verejnom prístave v Bratislave a vytváranie podmienok pre zlepšenie splavnosti dunajskej vodnej cesty
PO 5	TC 7 – Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach	Vývoj a modernizácia komplexných, interoperabilných železničných systémov vysokej kvality a podpora opatrení na znižovanie hluku	5.1 Modernizácia a rozvoj železničných tratí a súvisiacich objektov dopravne významných z hľadiska medzinárodnej a vnútroštátnej dopravy (mimo TEN-T CORE)
			5.2 Zlepšenie kvality železničnej infraštruktúry implementáciou vybraných prvkov TSI na najdôležitejších tratiach pre medzinárodnú dopravu (mimo TEN-T CORE)
PO 6	TC 7 – Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach	Podpora multimodálneho jednotného európskeho dopravného priestoru pomocou investícií do TEN-T	6.1 Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre TEN-T prostredníctvom výstavby nových rýchlostných ciest
		Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciálnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov	6.2 Zlepšenie dostupnosti cestnej infraštruktúry TEN-T a regionálnej mobility prostredníctvom výstavby a modernizácie ciest I. triedy
PO 7	TC 2 – Zlepšenie prístupu k informáciám a IKT a zlepšenie ich využívania a kvality	Rozšírenie širokopásmového pripojenia a zavádzanie vysokorýchlostných sietí a podpora zavádzania nastupujúcich technológií a sietí pre digitálne hospodárstvo	7.1 Zvýšenie pokrytia širokopásmovým internetom / NGN
		Vývoj produktov a služieb IKT, elektronického obchodu a posilnenia dopytu po IKT	7.2 Zvýšenie inovačnej kapacity najmä malých a stredných podnikateľov v digitálnej ekonomike

		Posilnenie aplikácií IKT v rámci elektronickej štátnej správy, elektronického vzdelávania, elektronickej inklúzie, elektronickej kultúry a elektronického zdravotníctva	7.3 Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti eGovernment služieb pre podnikateľov
			7.4 Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti eGovernment služieb pre občanov
			7.5 Zlepšovanie celkovej dostupnosti dát verejnej správy vo forme otvorených dát
			7.6 Zlepšenie digitálnych zručností a inklúzie znevýhodnených jednotlivcov do digitálneho trhu
			7.7 Umožnenie modernizácie a racionalizácie verejnej správy IKT prostriedkami
			7.8 Racionalizácia prevádzky informačných systémov pomocou eGovernment cloudu
			7.9 Zvýšenie kybernetickej bezpečnosti v spoločnosti

Operačný program Ľudské zdroje - štruktúra

PO	Tematický cieľ	Investičná priorita	Špecifický cieľ
1. Vzdelávanie	Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania	1.1 Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a odborného vzdelávania	1.1.1 Zvýšiť kvalitu vzdelávania na ZŠ a SŠ reflektujúc potreby trhu práce s dôrazom na podporu odborného vzdelávania a prípravy
	Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania	1.2 Zlepšenie kvality, efektívnosti a prístupu k terciárnemu a ekvivalentnému vzdelávaniu s cieľom zvýšiť počet študujúcich a úroveň vzdelania, najmä v prípade znevýhodnených skupín	1.2.1 Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce
	Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania	1.3 Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovanie vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpora flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií	1.3.1 Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehĺbovanie a zvyšovanie kvalifikácie
	Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania	1.3 Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovanie vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpora flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií	1.3.2 Zlepšiť profesijné kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov na všetkých stupňoch škôl vrátane prípravy na povolanie pedagóga
2. Zamestnanosť	Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily	2.1 Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily	2.1.1 Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a riešiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby
	Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily	2.1 Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily	2.1.2 Zvýšiť zamestnanosť podporou tvorby pracovných miest, mobility pre získanie zamestnania, adaptability zamestnancov a podnikov, podporou udržateľnej samostatnej zárobkovej činnosti, začínajúcich podnikov a poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych aktivít vo vidieckych oblastiach
	Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily	2.2 Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komunít, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí	2.2.1 Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a účasť mladých ľudí, najmä NEET, na trhu práce
	Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily	2.3 Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérenmu postupu, zosúladienia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu	2.3.1 Zlepšením podmienok pre zosúladienie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien
	Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily	2.3 Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérenmu postupu, zosúladienia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu	2.3.2 Znížiť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie
	Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily	2.4 Modernizácia inštitúcií trhu práce, ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti, zlepšenie prispôbenia sa potrebám trhu práce, vrátane opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej pracovnej mobility, ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami	2.4.1 Zvýšiť kvalitu a kapacity verejných služieb zamestnanosti na zodpovedajúcu úroveň v nadväznosti na meniace sa potreby a požiadavky trhu práce, nadnárodnú pracovnú mobilitu, a zvýšiť účasť partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení problémov v oblasti zamestnanosti
3	Podpora	3.1 Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať	3.1.1 Zvýšenie účasti najviac

	sociálne začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti	znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti
	Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	3.1 Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti	3.1.2 Prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie
	Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	3.2 Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu	3.2.1 Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť
	Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	3.2 Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu	3.2.2 Zlepšenie dostupnosti ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom štandardizácie klinických postupov a postupov pre výkon prevencie
4. Integrácia marginalizovaných rómskych komunít	Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	4.1 Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia	4.1.1 Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov MRK na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie
	Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	4.1 Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia	4.1.2 Znížiť mieru nezamestnanosti rómskych mužov a žien
	Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	4.1 Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia	4.1.3 Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvetly a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania
5. Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou	Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	5.1 Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach	5.1.1 Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania
	Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	5.1 Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach	5.1.2 Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve
	Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	5.1 Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach	5.1.3 Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre
	Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii	5.2 Poskytovanie podpory sociálnym podnikom	5.2.1 Zvýšiť mieru zamestnanosti MRK v subjektoch sociálnej ekonomiky v územiach s prítomnosťou MRK

Operačný program Životné prostredie - štruktúra

Prioritná os	Tematický cieľ	Investičná priorita	Špecifický cieľ
1. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry	6. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov	(a) investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek	Zabezpečiť nakladanie s odpadmi v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a za účelom plnenia požiadaviek environmentálneho acquis
		(b) investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek	Podporiť zabezpečenie plnenia predstupových záväzkov SR voči EÚ v oblasti čistenia a odvádzania komunálnych odpadových vôd
			Podpora zabezpečenia dostatočného množstva bezpečnej pitnej vody pre obyvateľstvo SR z verejných vodovodov
			Dosiahnutie potrebného stupňa sledovania a monitorovania vôd a vodných útvarov, ktorým sa zabezpečí vytvorenie a nastavenie podmienok pre opatrenia vedúce k dosiahnutiu dobrého ekologického stavu a potenciálu podzemných a povrchových vôd a vodných útvarov
		(d) ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry	Zabezpečiť podmienky pre zachovanie biologickej diverzity a zlepšenie stavu ekosystémov v krajine
(e) prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku	Znížiť znečisťovanie ovzdušia a zlepšiť jeho kvalitu Zabezpečiť sanáciu environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)		
2. Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	5. Podpora prispôbovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika	(a) podpora investícií na prispôbovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov	Zmierniť negatívne dôsledky zmeny klímy realizáciou adaptačných opatrení, najmä preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami Zlepšiť účinnosť sanácie, revitalizácie a zabezpečenia úložísk ťažobného odpadu
		(b) Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečiť predchádzanie vzniku katastrof a vyvíjanie systémov zvládania katastrof	Zvýšiť úroveň pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy Zvýšiť účinnosť preventívnych a adaptačných opatrení na elimináciu environmentálnych rizík (okrem protipovodňových opatrení) Zvýšiť efektívnosť komplexného manažmentu mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy
3. Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy	4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	(a) Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov	Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe Inštalácia malých zariadení na využívanie OZE v Bratislavskom samosprávnom kraji
		(b) Podpora energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch	Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch prostredníctvom energetickej auditov, energetickeho a environmentálneho manažérstva a realizáciou opatrení v oblasti energetickej efektívnosti a OZE
		(c) Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania	Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov nad rámec minimálnych požiadaviek
		(e) Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti, vrátane podpory udržateľnej multimodálnej	Podpora energetickej efektívnosti, využívania OZE a znížovania emisií skleníkových plynov pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, prostredníctvom poradenstva, informovanosti a monitorovania

	mestskej mobility a adaptačných opatrení, ktorých cieľom je zmiernenie zmeny klímy	Podpora energetickej efektívnosti, využívania OZE a znižovania emisií skleníkových plynov pre všetky typy území, prostredníctvom regionálnych a lokálnych akčných plánov udržateľnej energetiky a rozvoja energetických služieb
	(g) Podpora využívania vysoko účinnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie na základe dopytu po využiteľnom teple	Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využiteľnom teple

Program rozvoja vidieka

Program rozvoja vidieka má 3 strategické ciele:

1. strategickým cieľom programu je posilnenie konkurencieschopnosti pôdohospodárskeho sektora (poľnohospodárstvo, lesníctvo a potravinárstvo),
2. strategickým cieľom je udržateľný manažment prírodných zdrojov a prispôsobovanie sa klimatickým zmenám a
3. strategickým cieľom je dosiahnuť vyvážený územný rozvoj vidieckych hospodárstiev a komunit vrátane vytvárania a udržiavania pracovných miest.

Stratégia má prispieť k zvýšeniu konkurencieschopnosti hlavne zvýšením diverzifikácie poľnohospodárskej činnosti, zlepšeniu finalizácie prvovýroby, lepšej integrácie prvovýrobcov do potravinového reťazca, zavádzaniu inovatívnych postupov a technológií do spracovania, zlepšeniu kvality potravín, zlepšeniu odbytu produkcie a zlepšeniu infraštruktúry v lesoch.

Priority, fokusové oblasti a opatrenia programu rozvoja vidieka sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Priorita	Fokusová oblasť	Opatrenia
Priorita 1: Podpora prenosu znalostí a inovácie v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a vo vidieckych oblastiach	1A: Podpora inovácií, spolupráce a rozvoja vedomostnej základne vo vidieckych oblastiach	Opatrenie 1,2,16
	1B: Posilnenie prepojenia poľnohospodárstva, výroby potravín a lesného hospodárstva s výskumom a inováciou, a to aj na účely zlepšenia environmentálneho riadenia a výkonu	Opatrenie 16
	1C: Podpora celoživotného vzdelávania a odborného vzdelávania v odvetviach poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	Opatrenie 1
Priorita 2: Posilnenie životaschopnosti poľnohospodárskych podnikov a konkurencieschopnosti všetkých druhov poľnohospodárstva vo všetkých regiónoch a presadzovanie inovačných poľnohospodárskych technológií a udržateľného obhospodarovania lesov.	2A: Zlepšenie hospodárskeho výkonu všetkých poľnohospodárskych podnikov a uľahčenie reštrukturalizácie a modernizácie poľnohospodárskych podnikov, najmä na účely zvýšenia ich účasti na trhu, zamerania na trh a poľnohospodárskej diverzifikácie	Opatrenie 4, 6, 16, 1, 2
	2B: Uľahčenie vstupu poľnohospodárov s primeranými zručnosťami do odvetvia poľnohospodárstva, a najmä generáčnej výmeny	Opatrenie 6, 4, 1, 2
	2C: Zlepšenie hospodárskeho výkonu lesného hospodárstva	Opatrenie 4, 8
Priorita 3: Podpora organizácie potravinového reťazca vrátane spracovania poľnohospodárskych výrobkov a ich uvádzania na trh, dobrých životných podmienok zvierat a riadenia rizík v poľnohospodárstve	3A: Zvýšenie konkurencieschopnosti prvovýrobcov prostredníctvom ich lepšej integrácie do poľnohospodársko-potravinového reťazca pomocou systémov kvality, pridávania hodnoty poľnohospodárskym produktom, propagácie na miestnych trhoch a v krátkych dodávateľských reťazcoch, skupín a organizácií výrobcov a medziodvetvových organizácií	Opatrenie 4, 14, 9, 16, 1, 2
	3B: Podpora riadenia rizík poľnohospodárskych podnikov a ich predchádzania	Opatrenie 17, 5, 1, 2
Priorita 4: Obnova, zachovanie a posilnenie ekosystémov, ktoré súvisia s poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom	4A: Obnova, zachovanie a zvýšenie biologickej diverzity vrátane na územiach sústavy Natura 2000 a v oblastiach s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami a v poľnohospodárskej činnosti s vysokou prírodnou hodnotou a obnova, zachovanie ako aj zlepšenie stavu krajinných oblastí Európy	Opatrenie 10, 11, 12, 8, 15, 1, 2
	4B: Zlepšenie vodného hospodárstva vrátane riadenia používania hnojív a pesticídov	Opatrenie 10, 11, 13, 8, 1, 2
	4C: Predchádzanie erózií pôdy a zlepšenie jej obhospodarovania	Opatrenie 4, 8, 15, 10, 11, 13, 16, 1, 2
Priorita 5: Propagácia efektívneho využívania zdrojov a podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo odolné voči zmene	5A: Zvýšenie efektívnosti využívania vody v poľnohospodárstve	Opatrenie 4, 2
	5B: Zvýšenie efektívnosti využívania energie v poľnohospodárstve a pri spracovaní potravín	Opatrenie 4, 1, 2
	5C: Uľahčenie dodávok a využívania obnoviteľných zdrojov energie,	Opatrenie 4, 6, 7,

klímy v odvetví poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva	vedľajších produktov, odpadov, zvyškov a iných nepotravinových surovín na účely bioekonomiky	8, 16, 1
	5D: Zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku z poľnohospodárstva	Opatrenie 4, 10, 1, 2
	5E: Podpora zachovania a sekvestrácie oxidu uhličitého v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve	Opatrenie 8, 10, 1, 2
Priorita 6: Podpora sociálneho začleňovania, zmierňovania chudoby a hospodárskeho rozvoja vo vidieckych oblastiach	6A: Uľahčenie diverzifikácie, zakladania a rozvoja malých podnikov ako aj vytvárania pracovných miest	Opatrenie 6, 1
	6B: Podpora miestneho rozvoja vo vidieckych oblastiach	Opatrenie 7, 19
	6C: Rozšírenie prístupnosti, využívania a kvality informačných a komunikačných technológií (IKT) vo vidieckych oblastiach	Opatrenie 7, 1

Opatrenia PRV s rozpadom na podopatrenia

Opatrenie	Podopatrienie
Opatrenie 1: Prenos znalostí a informačné aktivity	1.1 Podpora odborného vzdelávania a získavania zručností 1.2 Podpora demonštračných aktivít a informačné akcie
Opatrenie 2: Poradenské služby	2.1 Podpora využívania poradenských služieb 2.2 Podpora vzdelávania poradcov
Opatrenie 4: Investície do hmotného majetku	4.1 Podpora investícií do poľnohospodárskych podnikov 4.2 Podpora investícií do spracovania/uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych produktov 4.3 Podpora investícií do infraštruktúry týkajúcej sa rozvoja, modernizácie alebo adaptácie poľnohospodárstva a lesníctva 4.4 Podpora neproduktívnych investícií spojených s plnením agro-environmentálnych cieľov súvisiacich s klímou
Opatrenie 5: Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby zničeného prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení	5.1 Podpora investícií do preventívnych opatrení na zníženie následkov pravdepodobných prírodných pohrôm, nepriaznivých klimatických a katastrofických udalostí
Opatrenie 6: Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti	6.1 Podpora na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov 6.3 Podpora na začatie podnikateľskej činnosti pre rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov 6.4 Podpora investícií do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností
Opatrenie 7: Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach	7.2 Podpora investícií do budovania, zlepšenia alebo rozšírenia všetkých typov malej infraštruktúry vrátane investícií do obnoviteľných zdrojov energie a úspor energie 7.3 Podpora infraštruktúry širokopásmového internetu vrátane jej budovania, zlepšenia a rozšírenia, podpora pasívnej infraštruktúry širokopásmového internetu a zabezpečenie prístupu k širokopásmovému internetu a verejnemu e-governmentu 7.4 Podpora investícií do zriaďovania, zlepšenia alebo rozšírenia miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane služieb v oblasti voľného času a kultúry a do súvisiacej infraštruktúry 7.5 Podpora investícií pre verejné využívanie rekreačnej infraštruktúry, informačnej a drobnej infraštruktúry cestovného ruchu
Opatrenie 8: Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenie	8.3. Podpora prevencie poškodzovania lesov lesnými požiarimi, prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami 8.4. Podpora prevencie poškodzovania lesov lesnými požiarimi, prírodnými pohromami, katastrofickými udalosťami a obnova poškodených lesov 8.5. Podpora investícií zlepšujúcich odolnosť a environmentálnu hodnotu lesných ekosystémov 8.6. Podpora investícií do lesných technológií a spracovania, do mobilizácie lesníckych výrobkov a ich uvádzania na trh
Opatrenie 9: Zakladanie skupín a organizácií výrobcov	Zakladanie skupín a organizácií výrobcov
Opatrenie 10: Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie	10.1 Platby za agroenvironmentálno-klimatické záväzky 10.2 Podpora na zachovanie a udržateľné využívanie a rozvoj genetických zdrojov v poľnohospodárstve
Opatrenie 11: Ekologické poľnohospodárstvo	11.1 Platby na konverziu na ekologické poľnohospodárstvo 11.2 Platby na udržanie ekologického poľnohospodárstva
Opatrenie 12: Platby v rámci sústavy Natura 2000	12.1 Kompenzačné platby v rámci sústavy Natura 2000 – poľnohospodárska pôda 12.2 Kompenzačné platby v rámci sústavy Natura 2000 – lesný pozemok
Opatrenie 13: Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými špecifickými obmedzeniami	13.1 Kompenzačné platby v horských oblastiach 13.2 Kompenzačné platby pre ostatné oblasti čeliace významným prírodným obmedzeniam 13.3 Kompenzačné platby v ostatných oblastiach postihnutých špecifickými obmedzeniami
Opatrenie 14: Dobré životné podmienky zvierat	Dobré životné podmienky zvierat
Opatrenie 15: Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov	15.1 Platby na lesnícko-environmentálne záväzky 15.2 Podpora na účely ochrany a podpory lesných genetických zdrojov
Opatrenie 16: Spolupráca	16.1 Podpora zriadenia operačných skupín EIP zameraného na produktivitu a udržateľnosť

	poľnohospodárstva
	16.2 Podpora pilotných projektov a podpora vývoja nových postupov, procesov a technológií
	16.3 Spolupráca medzi strediskami prevádzkovateľov v organizovaní spoločných pracovných procesov pri spoločnom využívaní zariadení a prostriedkov pre rozvoj/marketing cestovného ruchu
	16.4 Podpora horizontálnej a vertikálnej spolupráce medzi účastníkmi dodávateľského reťazca pre vznik a rozvoj krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov a podpora propagačných činností v miestnom kontexte týkajúcich sa rozvoja krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov
	16.8 Podpora pre vypracovanie plánov lesného hospodárstva alebo rovnocenných nástrojov
Opatrenie 17: Riadenie rizík	17.2 Vzájomné fondy pre nepriaznivé poveternostné udalosti, choroby zvierat a rastlín, zamorenie škodcami a environmentálne nehody
Opatrenie 19: Leader	19.1 Prípravná podpora
	19.2 Podpora implementácie operácií v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou
	19.3 Príprava a vykonávanie činností spolupráce miestnych akčných skupín
	19.4 Chod miestnej akčnej skupiny a animácia